

Vi

hos Øglænd

Over mig

„De heter min bror”

Jeg husker det gjorde et veldig inntrykk på meg, da jeg første gang leste fra Victor Hugo's store verk som han har kalt «De elendige», eller en annen tittel som er brukt, «Samfunnets ulykkelige». Jeg har senere lest verket flere ganger, og jeg sitter igjen med det samme inntrykk som den gangen.

Jeg siterer fra Victor Hugo:

Biskopen som satt ved siden av ham, la vennlig hånden på hans. «De behøver ikke si hvem De er. Dette er ikke mitt hus, det er Jesu Kristi hus. Ved denne døren spør en ikke den som kommer inn om navn, men om han lider. De har det ondt, De sulter og fryser, vær velkommen. Og takk meg ikke, si ikke at jeg tar imot Dem i mitt hus. Ikke noen annen har hjem her enn dem som trenger et tilfluktsted. Vi sier til dem som går forbi her, at de er mere hjemme her, enn jeg. Alt som er her, hører dem til. Hvorfor skulle jeg trenge å vite Deres navn? Før De sa meg Deres navn, hadde De forresten et som jeg kjente.»

Mannen stirret undrende på ham. «Hva? Visste De hva jeg heter?» «Ja», svarte biskopen, «De heter min bror.» «Neimen herr pastor», ropte mannen, «jeg var så sulten da jeg kom inn, men De er så god, at jeg ikke vet om jeg er det mere. Det er forbi.» Biskopen så på ham og sa: «De har hatt det meget ondt?» «Å! Den røde trøyen, kulen lenket om foten, en fotplanke til å sove på, varmen, kulden, arbeidet, slaveflokken, stokkeslagene, dobbeltlenke for ingenting, mørk arrest for et ord. Lenken på selv om en var syk og sengefast. Hundene, hundene har det langt bedre. 19 år! Jeg er nå 46, og det gule passet er alt jeg har.» «Ja», sa biskopen, «De kommer fra et sorgelig sted. Men hør her. Der er større glede i himmelen over en synders ansikt i tårer, enn over hundre rettfærdiges hvite klær. Har De forlatt dette smertens sted med hatefulle og vrede tanker mot menneskene, er De verd medlidenhet. Men hvis De forlot dem med vennlige følelser, med mildhet og fred i sinnet, da er De mer verd enn noe av oss.»

Olaf Aurbakken.

Forsiden:

Våre dekoratører skjøt også i år blink med sin fantasirike utforming av forretningenes julevinduer. — I ganske særlig grad har hjørnevinduet i Krossen vakt oppsikt og begeistring. Tegningen viser et lite gløtt fra det omfattende eventyrbildet med over 50 bevegelige figurer.

NR. 45
JULEN 1965
12. ÅRGANG

INNHold:

	Side
Gi oss Sønderjylland	
tilbake	1
Sykkelen tilbake	2
Julebetragtning	4
Kuleringer	5
Vernekurs	9
Ny kolleksjon	10
Sykkelfabrikken bygger	12
Hæren valgte Tempo ..	13
Jeg om mitt arbeid ..	14
Syntetfibre	16
Service	17
Bedriftsmuseet	18
Matvaresenter	21
Dyner til Japan	23
Fru Hervor Bøe	24
Stipendieordningen ..	26
På moped gjennom	
19 land	29
Sommertur til Nordkapp	30
Nye pensjonister	32
Dansk besøk	36
Refleks	37
Grace	38
Personalia	39
Sandnes før og nå (omslag)	

Redaksjonskomiteén:

J. Gimre   Konfeksj.fabr.
A. Aarskog   Manufakt.avd.
S. Haugland   Sykkelfabr.
Sch. Sandved   Sykkelfabr.
E. Omdahl   Fast medarb.

HUSORGAN FOR
Jonas Øglænd
SANDNES

Redaktør: Thorvald S. Øglænd

Gi oss Sønderjylland tilbake

Jeg så for et par uker siden i fjernsynet en liten sketsj som het «**Gi oss Sønderjylland tilbake**». Jeg skammer meg ikke over at jeg ble så sterkt grepet at jeg fikk tårer i øynene.

I denne lille sketsjen var det tre 13-14-års gutter som klekket ut en like så enkel som kanskje effektiv plan, — noen forskrekkede foreldre som lurte på hva guttene fant på, en kelner som ble så betatt at han måtte «styrke» seg kraftig, og en forstandig og hjertevarm politimann som — på sett og vis — satte sakene på plass. — Jeg undret meg over om det ikke ville ha vært en fordel om sketsjen var blitt ført videre, og guttene hadde fått møtt den mektige keiser av Tyskland. Det ville ha blitt et hjertegripende skuespill å se den tyske enevoldshersker splittet mellom vold og hjertelag, — mellom jernhard politikk og barnslig snillhet, renhet og godhet.

Var det en tidens tanke at sketsjen kom fra Sverige, med danske medspillere, fremfor alt de danske guttene? I så fall er det svært gledelig.

Det er hundre år siden tragedien i Sønderjylland — da tyskerne overfalt det lille Danmark. Det er mer enn 50 år siden min mor fortalte meg om det — med tårer i

øyene. Og det er hundre og to år siden Henrik Ibsen skrev sitt gripende dikt «En broder i nød» — hvor ett av versene lyder slik:

«Hvert stormsucc, som i Norge går
langs li fra Danmarks hav,
deg spørrende med redsel slår:
Min bror, hvor ble du av?
Jeg stred en livsens strid for Nord;
Mitt hjemland ble en grav;
jeg speidet over belt og fjord
forjebes dine snekkers spor. —
Min bror, hvor ble du av?»

Det var en del norske som reiste til Sønderjylland for å hjelpe, også noen fra Rogaland.

Men med dette i minne — at vi som nasjon gjorde lite eller intet for å hjelpe vårt broderfolk i sør, har vi liten grunn til å bebreide vårt broderfolk i øst, — svenskene — at de ikke kunne hjelpe oss da vi sto overfor den tyske overmakt i 1940.

Det slo meg at det ligger noe skjønt i den svensk-danske sketsjen nå like før jul, den kristne verdens største høytid — med sine to forjettelser: Budskapet om Frelseren som ble født — og budskapet om Fred på Jorden.

Først at Danmark senere fikk Sønder-

jylland tilbake til umåtelig glede for sønderjydene og Danmark. Derrest at både Danmark og Norge fikk friheten igjen i 1945 — og endelig at de tre nordiske land lever i fred og aldri har vært så gode brødre som nå.

Hva så med evangeliets fredsbudskap?

Det har vel ikke vært fred på jorden siden englene forkynte budskapet.

Mon det ikke er riktig å si at det er vi mennesker som ikke **kan** eller **vil** ha fred. Og her tenker jeg ikke bare på landene imellom, — det er så men ille nok. Men er ufreden mellom våre byer, våre samfunn, våre naboer, våre venner, og våre familier synderlig bedre, selv om vi ikke skyter og dreper hverandre?

«Min fred gir jeg Eder», — står det i skriften. Og det er stort! Det er bare å ta imot! Men det er med dette som med alt stort — og godt — og vakkert — som vi får lov å ta imot. Det krever en innsats av oss — som det krever en innsats å tjene vårt daglige brød.

Og innsatsen er fordragelighet, overbærenhet, vennlighet, forståelse, — og fremfor alt — **kjærlighet!**

Sigurd J. Øglænd

Sykkelen tilbake i storbyens gatebilde

For en sykkelfabrikant er det gledelig at man snart ikke lenger kan lese en avis eller et tidsskrift uten at man kommer over en artikkel eller notis til sykkelens pris. — Det er alminnelig kjent overalt at sykkelens popularitet er i sterk fremgang verden over. Likevel er det vel de ferreste som ville trodd at

man f. eks. i bilens hjemland, U.S.A., i år regner med å selge ca. 6 millioner sykler. Intet under at veimyndigheten der som her søker etter praktiske muligheter til å avvikle den stigende trafikk og spesielt da med sikte på å skaffe sykkelens dens berettigede plass på gater og veier. — Ifølge det danske

bransjeblad **Cyklehandleren** av 20. 11. 1965, heter det således under overskriften

«New York tilbake til sykklene?»

Cykelstier anbragt i syv meters høyde over New Yorks gader er det seneste alvorlig mente forslag til en løsning af de fortvilede trafikforhold i den amerikanske storby. I bladet «National Review» foreslår redaktøren William Buckley, der er konservativ partikandidat til borgermesterposten, at sykler er det eneste rigtige fremdrivningsmiddel, når det gjelder om at komme frem i New York. — For at fremme cyklisten foreslår han bygget betonekylestier hævet over gadeplanet med syv meter og med hyppige parkeringspladser, der skal forsynes med trapper ned til gaden. — Jeg formoder, at det er ultra-reaktionært at gå ind for en tilbagevenden til cyklen, skriver Buckley i sit blad, men er det så forkert, når den samtidig er det middel, hvormed man hurtigst kan komme frem. Efter min mening er bileierne ikke særligt mobile i New York. Det gælder ikke mindst for de bilister, der har funnet en parkeringsplads.»

Nu er det vel ingen som venter at vi i Norge skal bygge sykkelstier i de større byer hvor bilene står i mer eller mindre ustanselig kø. Derimot burde det være mulig å skaffe sykkelens iallfall en minimumsplass, og da spesielt i forbindelse med sykkelstier inn og ut av byene. Fra bransjehold har det vært arbeidet med dette problem i mange år, men av en eller annen grunn er det blitt lite resultat av vår propaganda for sykkelstier, kanskje fordi våre myndigheter har vært så opptatt med å skaffe plass for bilene at man helt og holdent har glemt sykkelens, — eller man har

kanskje vært i god tro og mer: at sykkelens dager var mer eller mindre talte.

Intet kunne være mer feilaktig. Tvertimot er det nu gått opp for folk flest at sykkelens popularitet er sterkt stigende, og at våre veimyndigheter blir nødt til å skaffe sykkelens plass både på veier og gater.

I stedet for å korke til trafikken vil sykkelens i høy grad kunne være med og utjevne trafikkøene.

Når vi i denne forbindelse snakker om sykler, må vi ta mopeden med i bildet. Også mopeden må få sin plass i trafikken, og har allerede fått det i land som har meget større bilpark, sykkel-, moped- og motorsykkelparker. — Således er det opplyst at Frankrike er verdens ledende mopedland med en park på 6 millioner mopeder. (Produksjonen i 1964 var på 1 132 899 mopeder.) Aldersgrensen for å kunne kjøre moped i Frankrike er 14 år, og hastigheten er 50 km/t, og det kreves intet kjørekort. Hvis man beregner mopedparken etter innbyggertallet, blir det opplyst at det er Holland som har flest mopeder, idet landet figurerer med 1 350 000 mopeder som kan kjøre 40 km/t. Det kreves ikke noe førerkort, og det kan sitte 2 personer på hver moped. Det er antagelig disse bestemmelser for kjøring på moped som har stimulert salget av dem så sterkt både i Frankrike og Holland.

Selv om salget av mopeder også hos oss har tatt seg opp siden den famøse investeringsavgiften ble redusert fra 25 % til 10 %, har mopeden ennå ikke fått den utbredelse i vårt land som våre veiforhold og de billige kjøreutgifter for mopeder skulle tilsi. Vi har stadig arbeidet for å få bort de siste 10 % av avgiften, og hadde håpet at dette skulle

(over til side 37)

Lys

Det er den gamle Simeon som idet han fikk se guttebarnet Jesus i templet første gangen, bryter ut i en takkebønn og i denne bruker ordene: «et lys til åpenbarelse for hedningene». Simeon visste trolig intet om Norge og vintersolhverv. Han ante lite om at jul skulle feires hos oss på den mørkeste tiden av året og at ordene hans på den måten fikk en dobbel og annen betydning enn opprinnelig.

Vår tid er i behov av lys. Opplysning har vi etter hvert fått mye av. Kunnskapen er etter hvert blitt stor på en rekke områder. Likevel er vi mer i behov av lys enn noensinne. Nettopp fordi vi tidligere forvekslet og tok feil av disse tingene er vårt mørke større enn før. Vi er i behov av det lyset som viser oss hvordan vi skal leve rett. Hvem vet det nå? Er det et skiftende stortingsflertall som skal si oss det? I så fall blir det noe relativt. Er det røstene fra kulturparnaset? I så fall blir det et noe vekslende lys. Er det radioens og TV-apparatets og andre moderne midlers profeter? I så fall når man vidt ut, men grunt ned. Og når vi således kastes mellom meninger og brytninger, reagerer vi da ikke slik: Skuldertrekk — hva er sannhet — mon tro det — aner virkelig ikke — ingen interesse? Og skuldertrekket understreker midt i det alt sammen vårt grenseløse

behov for lys. Den klarhet i sinn og hjerte som sier: Her er veien, slik skal jeg leve. Nå er jeg sant menneske. Du kommer ikke forbi Jesus, det ufrakommelige julelyset.

Vi er i behov av det lyset som gir oss håp. Hvem håper på noe lenger? Går det ikke fra krig til krig, synes det som om fred og fordragelighet snart ikke finnes et eneste sted i vår verden? Hvem tenner lyset der framme som gir oss vanlige folk et håp, et levende håp? Bare den som sier: Jeg er den første og den siste og den levende; Jesus.

Vi er i behov av det lyset som gir oss trøst. Menneskets behov for trøst er umettelig, sa den svenske filosofen Per Lagerquist. Han synes å ha sett rett. Når personlig lidelse, sykdom, motgang, vanskeligheter er ufrakommelig og livets dunkelhet blir til mørke, hva annet kan vi da gjøre enn å søke trøst? Og vi gjør det alle, selv den storskrytende blir stille. Hvem andre kan trøste enn Han det er sagt om: Jeg vil læge alle dine sår. Pånytt igjen Jesus, det ufrakommelige julelyset. Finner du Ham, finner du alt hva hjertet kan evig begjære, da reiser seg atter hvert håp som falt og blekner så aldri mere.

Velsignet jul 1965.

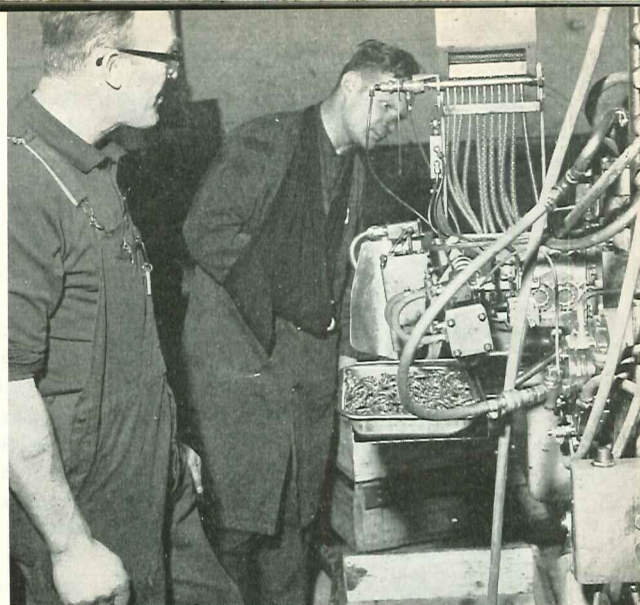
Reidar Skarung.

Fra fem mann og
1900 kuleringer —

til en mann
og 3286 kuleringer!

PRAKTISK
RASJONALISERING
I PRESSEAVDELINGEN
PÅ SYKKELFABRIKKEN

Det var i grunnen rørleggerformann Eivind Aase som gav startskuddet for denne reportasjen:

«Eg gjekk gjonå presseavdelingen i dag, og der såg eg ein mann og ei pressa. I den eine enden gjekk ett langt stålband inn i presså, og i den andre enden kom der ud komplette kuleringa. Det kan'kje vera sant! sa eg te meg sjøl, for eg huske ennå då me hadde fem mann i fullt arbeid med å laga kuleringa i fabrikkjen.»

Jovisst er det sant. Men det ligger en lang og meget interessant historie bak denne utviklingen, som i dag har resultert i at en mann lager gjennomsnittlig 3 286 komplette kuleringer i timen. — Et langt skritt fra den gangen — for ikke så mange år siden — da produksjonen av kuleringer krevde fem mann med en samlet timekapasitet på 1 900 enheter!

Men la oss allerførst i en kort liten parantes for de uinnvidde få slå fast at kuleringen er en del som ligger i kranken på sykkeljen (krankjen er selve festet for

Torleif Skår (t. v.) og Ragnar Oftedal foran den nye pressen — midt i bildet samlekaske for ferdige kuleringer.

de to pedalene), mellom krankskålen og konusen, som igjen blir skrudd på veiven. Vi kan gjerne si at det er kuleringen som gjør at vi så lett kan trø pedalene rundt.

Frem til 1958 hadde vi som nevnt fem mann i arbeid med fremstillingen av kuleringer. Den første rettet ut materialet og kappet det i lengder, den andre klipet ut ringene, den tredje hadde opptrekket for kulebanen, den fjerde hadde nedbretting av oppbretten, og den femte hadde isetting av kuler i banen.

Etter hvert som produksjonskravene økte, ble kapasiteten for liten med denne nokså omstendige gangen i arbeidet, og i 1959 fikk vi en sveitsisk, dobbeltvirkende presse med rekkeverktøy, som skulle muliggjøre en mer sammenhengende rekke, der man kunne utføre flere operasjoner. De fire operasjonene på selve

Jakob Sirevåg.

kuleringen kunne nå konsentreres i denne nye pressen, og det var bare den gamle metoden for isetting av kuler som ble beholdt.

En sveitsisk montør installerte den nye pressen, og *Torleif Skår* ble opplært til å betjene den. Det viste seg snart at pressen var et betydelig fremskritt. For det første kunne arbeidsgruppen på kuleringer reduseres med tre mann, og likevel lyktes det å øke timeproduksjonen fra 1 900 til 2 049 enheter.

Formannen *Ragnar Oftedal* og *Torleif Skår* var likevel ikke helt fornøyd. De syntes ikke den nye pressen gikk jevnt nok, det var for mye stopp og dødtid, og det hele virket ikke ganske som det burde kunne gjøre etter deres mening.

Pressen hadde fra den sveitsiske leverandøren en kapasitet på 65 slag i minuttet, og dette mente de to karene måtte kunne økes gjennom en bedre utvikling av de forskjellige trinnene.

Jakob Sirevåg i mekanikeravdelingen kom inn i bildet og det lyktes de tre karene gjennom felles anstrengelser å forbedre verktøyet, slik at kapasiteten kunne økes til 105 slag i minuttet — ja, med særlig gode materialer like opp i 135 slag. Resultatet gav seg straks utslag i produksjonen. Etter forbedringen lyktes det å komme opp i en gjennomsnittlig produksjon på hele 3 100 kuleringer i timen!

Man skulle tro at de kloke hoder i presseavdelingen derved ville slå seg til ro etter velgjort innsats. Men de gjorde ikke det. Hvorvidt det skyldtes at presseavdelingen stadig synes de har for liten arbeidskraft til å gjennomføre sine mange oppgaver, det vet vi ikke, — men i alle tilfeller begynte man å spekulere på om

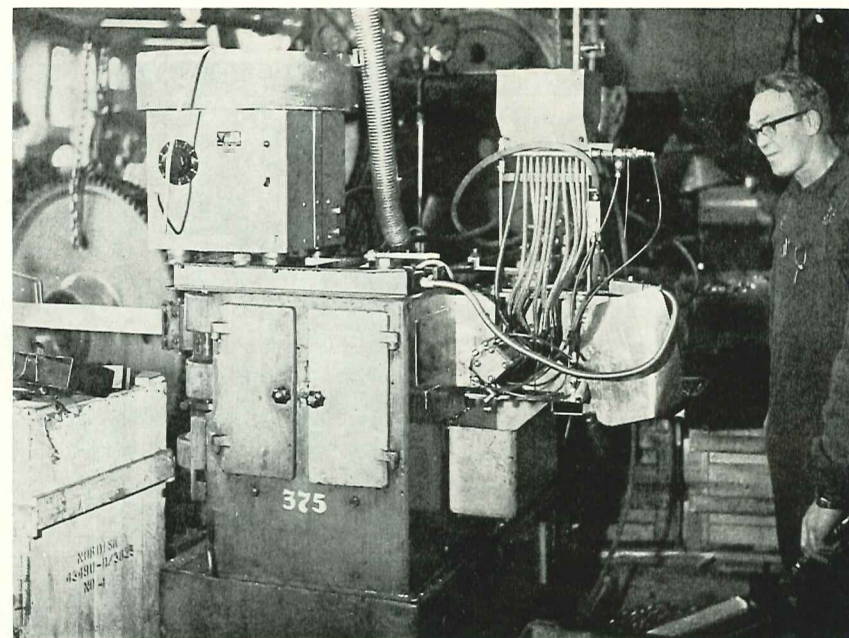
T. b.: Stålplate med utstanste kuleringer — øverst en ferdig ring med kuler innlagt.

det ikke også kunne la seg gjøre å få frigjort den mannen som satt og la i kulene ved siden av pressen. Det viste seg nemlig også etter hvert at isettingen av kuler ikke lenger var god nok. Dette arbeidet ble gjort i en maskin som *Peder Herigstad* i sin tid konstruerte. Maskinen hadde gjort et meget godt arbeid frem gjennom årene, men nå var den blitt svært slitt, og hadde nok sett sine beste dager. Dessuten var denne maskinen — et rundbord — ikke slik konstruert at den lot seg kombinere med den dobbeltvirkende pressen.

Så kom *Sveinung Johansen* — som vi etter hvert har lært å kjenne som mannen bak ganske mange Columbi egg i produksjonen — inn i bildet. Han begynte å spekulere på om det ikke kunne la seg

gjøre å kjøre isettingen av kuler inn på selve pressen på en enklere måte, ved å bruke trykkluft til arbeidet. Han foretok en rekke praktiske prøver med dette, men det virket ikke tilfredsstillende i første omgang.

Johansen arbeidet imidlertid videre med utfordringen. Karene spekulerte litt på om de skulle kontakte *Johannes Tonning*, men fant at de ville vente litt, og først se selv hvordan det hele arbeidet. *Johansen* ante nemlig nå hvordan det kunne gjennomføres med isetting direkte på pressen. Da de var kommet frem til et resultat, la de saken frem for *Tonning*, og fikk grønt lys for å prøve metoden. *Johansen* gikk i gang med å utvikle de deler som måtte lages, og det endelige resultat ble en tilsats som står fastspent

Torleif Skår følger produksjonen. Til venstre ser man stålbandet gå inn i pressen, og til høyre på pressen er påsatt en tilsats som setter kulene i de ferdige ringene.

Sveinung Johansen
— i gang med et nytt prosjekt.

på utsiden av pressen. Man kan svært forenklet si det slik at apparatet for isetting av kuler er flyttet inn i selve operasjonsrekken, og at den elektriske sluttkontrollen er flyttet fra maskinen og utforbi dette apparat. Det elektriske opplegget for operasjonene ble utført av *Ola Haugseng*, som Johansen hadde tatt kontakt med.

Det endelige resultat? — Vel, det har vi forsåvidt nevnt innledningsvis. Mannen som satte i kulene kunne elimineres, og i dag står *en* mann alene med pressen som lager 3 286 komplette kuleringer i timen!

«Hvor gjør man så av de folkene som blir ledige ved slike rasjonaliseringer, der man altså reduserer en arbeidsgruppe fra fem til en mann?» spør vi tilslutt Oftedal.

«Produksjonen i presseavdelingen øker stadig, slik at vi fremdeles er sprenget og i *mangel* av folk!»

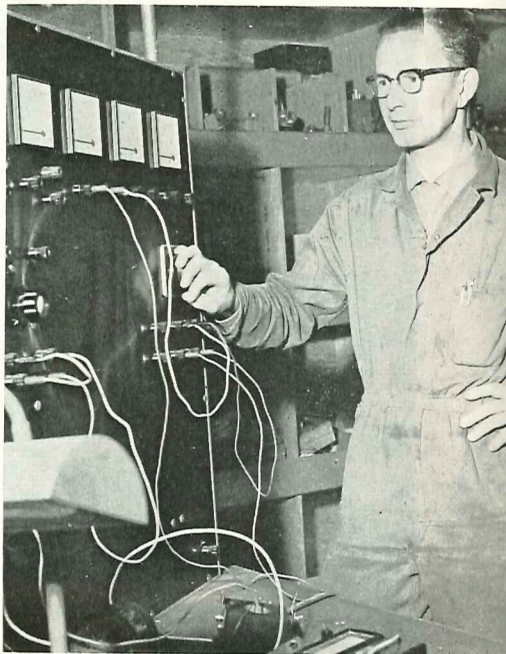
T. b.: *Ola Haugseng*
som utførte det elektriske opplegget.

«Så vi kan kanskje regne med flere Columbi egg som kan frigjøre ny arbeidskraft?»

«Det kan jeg vanskelig svare helt eksakt på, men det er på den annen side klart at vi stadig arbeider med øynene åpne for de muligheter som foreligger for en mer rasjonell gang i arbeidet.»

— — —
Det var i grunnen det som vi gjerne ville fortelle fra presseavdelingen. Om en gruppe medarbeidere som gjennom eget initiativ og intimt samarbeide har gitt oss et eksempel som vi tror noen hver av oss kunne ha godt av å legge oss på minne. Altfor ofte ser vi oss vel blinde på den tilvendte gangen i vårt daglige arbeide, og glemmer kanskje at «ingen-ting er så godt at det ikke kan gjøres bedre».

t. ø.

Vernekurs på sykkelfabrikken

Bedriften arrangerte i høst et kurs for nyvalgte verneombud og teknikere ved Sykkelfabrikken. Kurset ble ledet av sekr. Olsen i «Vern og Velferd». Det var et grunnkurs i vernearbeid og gikk over 2 x 3 timer. Kurset var opplagt svært generelt, var innpå endel statistikk- og skjemaføring.

Vi noterer

— at *Ottar Pedersen* i utstyrsforretningen tok en hederlig tredjeplass i klasse A under årets Norgesmesterskap i turn, som ble arrangert i Bergen 27.-28. nov. En prestasjon som er all ære verd, ikke minst når man vet at *Ottar* har vært skadet hele høsten.

— at *Sigurd Uthaug* på delelageret ved sykkelfabrikken oppnådde beste resultat da Sandnes Miniatyrskytterlag 28. nov. arrangerte sesongens første åpne miniatyrstevne. *Uthaug* fikk 285 poeng, og til å være så tidlig i sesongen må resultatet betegnes som meget godt.

— at sykkelfabrikken var sterkt inne i bildet da Sandnes Handels-, Håndverk & Industrieforening sammen med MTM-selskapet, i dagene 25.-27. nov. arrangerte en konferanse med erfaringsutvekslinger om rasjonalisering, for 46 fremtredende produksjonssjefer fra alle kanter av landet. — Vårt firma var vertskap for den meget vellykte konferansen, som ble arrangert i sykkelfabrikken spisesal. Det var bl. a. omvisning i produksjonshallene, og *Alv Tengs Pedersen* holdt foredrag om rasjonaliseringssystemet i vårt firma.

Etter det vi kunne forstå av kurslederen, lå vår bedrift ganske bra an i vernesektoren. Ulykkene har stabilisert seg på et lavmål med enkelte topper, som dessverre viser seg å komme igjen med visse mellomrom. Det er slike topper vi må være på vakt mot.

Noe som vi her i bedriften tar som en selvfølge, er det at når det hender en ulykke ved en maskin, så blir eventuelle mangler ved maskinen straks utbedret. Dette var ikke så alminnelig mange steder. En skade kunne gjerne gjenta seg både to og tre ganger før det ble reagert. Vi var rystet.

Kurset ga oss en ganske kort innføring i dette så viktige arbeid, vernearbeidet. Vi savnet nok noe av de mer praktiske og konkrete ting. Kursleder Olsen fikk levende-gjort den tørre materie som statistikk er på en fengslende måte ved hjelp av tavle og flanelograf.

Etter kurset hadde vi en prat med verneleder *Jonas Lea*.

«Vi har gjennomgått grunnkurset i vernearbeid, men savner allikevel noe om praktiske ting i denne forbindelse. Er det andre ting på trappen for vernearbeid?»

«Foreløpig er dere ferdig med grunnkurset, og over årsskiftet har vi planer om å kalle inn alle verneombud sammen med teknisk ledelse, for å drøfte de mer konkrete ting.

Det er vanskelig å få full samling fordi skiftarbeidet fører med seg ulike arbeidstider. Den eneste løsning kan være å legge møtet til en kveldsstund. Vi er oppmerksom på viktigheten i å følge opp og stadig stå best mulig rustet i vårt interne vernearbeid.»

Vi takker *Lea* for idéen og håper at det ikke vil ta altfor lang tid før den kan realiseres.

Sve-Ha.

Butikkpersonalet ser på vårens nye kolleksjon

Praktisk talt hele personalet i våre butikker var samlet rundt bordene i konfeksjonsfabrikkens spisesal her en kveld i høst, da Sigurd J. Øglænd ønsket velkommen til et møte der fabrikkens presenterte vårens nye kolleksjon.

Dyktige mannequiner viste vårens nye linjer, — og produktinspektørene Johan Berge, Johannes Eide og Ragnar Bakke orienterte om de forskjellige plaggene.

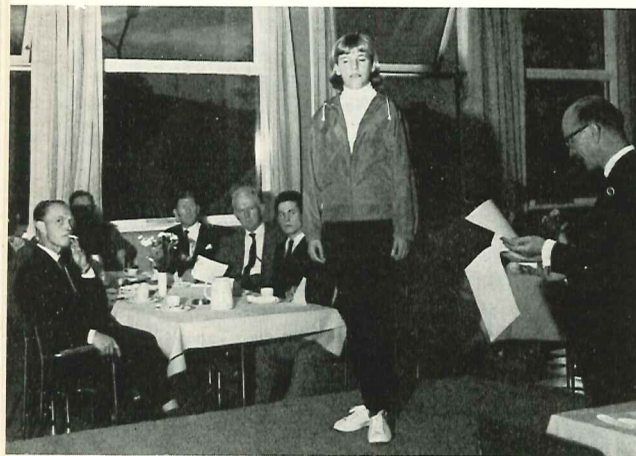
I forbindelse med en hyggelig kaffe-pause ble det arrangert en populær tippekonskurranse bygget på alternative tall fra produksjonsplanleggingen. Det viste seg at butikkpersonalet var forbausende godt orientert om produksjonsoppbygget for de forskjellige artikler. Hele fire

Bildet over: Ase i den nye munkekappe — i lyse og sommerlige farver med fast hette og morsom glidelås i fronten.

T. v.: Johan Berge orienterer mens Synnøve viser en av de nye lette anorakkene.

deltakere delte førsteprisen, som gav nesten fullt hus, og Hanna Oftedal i pikeavdelingen fikk førsteprisen etter loddtrekning med de tre andre.

Ledelsen arrangerte dette første informasjonsmøte for at våre folk bak diskene i forretningen allerede på et tidlig tidspunkt skal være orientert om våre nye artikler, slik at de på sin side igjen bedre kan veilede kundene.

Arrangementet var meget vellykket, og såvidt vi forstår er det meningen å gjenta tiltaket to ganger i året for fremtiden, — da slik at man hver vår viser de nye artiklene for den etterfølgende høst og vinter, og at man så om høsten — slik som i år — presenterer de nye linjene for den etterfølgende vår- og sommersesong.

Bildene t. h.: Ase i vårens nye turdress — Zenia i et morsomt påfunn fra produktinspektørens side.

Under: Hanna Oftedal mottar førsteprisen fra Odd Midtskog.

Skal du til
FERIEHJEMMENE?

Husk at da må du ta med:

NØKKEL

Putevar - Laken - Dynetrek
Håndklær

Vi er i rute

«Etter de opprinnelige planene skulle vi hatt en mellometasje på 750 kvm til mellomlager. Nå er gulvflaten her fordoblet, fordi vi skal ha inn delemonteringen her.»

«Hvorfor denne endringen i opplegget.»

«Fordi delemonteringen hører naturlig sammen med sliperi og fornikling. Vi får nå et eget transportbelte fra forniklingen til delemonteringen, og det blir naturligvis mer rasjonelt.»

«Når vil nybygget kunne tas i bruk?»

«Vi kunne nok hatt ferdig sliperiet og delemonteringen utpå vårparten, men vi har valgt å vente på det nye forniklingsanlegget, slik at alt kan starte opp samtidig. Og da skulle vi kunne holde den oppsatte timeplanen som har forutsatt full drift i de nye lokalene samtidig som vi går i produksjon igjen etter sommerferien 1966.»

«Vi kan altså si at alt har gått etter programmet hittil?»

«Det kan vi trygt si. Vi har jo hatt nesten eksepsjonelt gode arbeidsforhold i det fine været i høstmånedene. — Ellers synes jeg det er hyggelig å kunne nevne at utenom selve reisingen av råbygget og murerarbeidet, har vi utelukkende brukt våre egne folk. Det gjelder foreløbig alt tømmermannsarbeidet, alt blikkenslagerarbeidet, og alt arbeidet med ventilasjonsanlegget. Vi kommer senere også til å bruke firmaets rørleggere og våre egne elektrikere.»

Blikkenslagerne i arbeid på taket.
Fra venstre: Åge Olsen, Kristian Trælnes og Svein Øverland.

«Vi er i rute», — sier bygningssjef Ommund Tornes, da vi spør hvordan det går med byggingen av den nye sykkel-fabrikken i Vågen-området.

«I dag (26. november) er taket tett, alt overlys (132 lys i alt) er ferdig montert, og mellometasjen på 1 500 kvm gulvflate for delemonteringen er ferdig. Akkurat nå holder vi på å støpe gulv i første etasje, der vi har fått fast dekke over 1 200 av de 2 800 kvm gulvflate. Vi har kontrakt med entreprenøren på 210 dager for råbygget med gulv og tett tak. Denne fristen går ut ved juletider, og selv om det er kommet nokså mye ekstra til i byggetiden, tror jeg nok det skal holde.»

«Hva er kommet til ekstra?»

De fire store

Jonas B. Øglænd mottok forleden et festlig brev fra fru Vera Thommesen, Hellerudsvingen 12, Oslo:

«Som et eksempel på Deres firmas popularitet, ikke minst blant barn, har jeg lyst til å fortelle følgende sannferdige historie:

Gutten min hadde begynt å få litt kjennskap til litteraturhistorie, og jeg spurte om han visste hvem "de fire store" i norsk litteratur var. (Bjørnstjerne Bjørnson, Henrik Ibsen, Alexander Kielland og Jonas Lie.)

Bjørnson, Ibsen og Kielland var han ikke i tvil om, men den fjerde husket han ikke navnet på. Da jeg gav ham stikkordet "Jonas", kom det kjapt og helt alvorlig: "Øglænd".»

— — —
Jonas B. takket fruene for hyggelig brev, og sa bl. a. spøkefullt:

«Jeg kan forresten betro Dem at min bror Sigurd ikke er borte når det gjelder lyrikk og prosa til familiebruk, og hans sønn Magnus har nettopp utgitt en diktsamling. Så når Deres sønn har utpekt Øglænd som en av våre kjente litterater, så var det kanskje ikke så borte likevel.»

HYGGELIG NYHET:

Hæren valgte Tempo

I konkurranse med en rekke utenlandske fabrikker har sykkel-fabrikken fått en bestilling fra Hæren på ca. 500 motorsykler til en samlet verdi av 1,2 millioner kroner, som er bevilget over forsvarsbudsjettet for 1965. — De 500 motorsyklene skal etter kontrakten være levert innen utgangen av året.

Hærens Transportkorps skole- og øvingsavdeling har i et par år hatt vår TEMPO motorsykel til inngående testing sammen med flere utenlandske

merker, og man har funnet ut at Hæren er best tjent med våre motorsykler, som nå blir satt inn i trafikkregulerings- og ordonanstjeneste. Tidligere har Hæren fortrinnsvis basert seg på større utenlandske motorsykler i klasse 300 og 500 ccm, mens de syklene sykkel-fabrikken skal levere blir på 175 ccm. — Ellers har man innen Forsvaret lagt vekt på at vedlikeholdet blir enklere ved overgangen til en norskprodusert motorsykel.

Zenia Rosseto som til daglig har sin plass bak undertøydissen i dameavdelingen, kan du i grunnen aldri være helt sikker på å finne der hun offisielt skal være. Ikke fordi Zenia ikke passer sitt arbeide, men fordi hun har så mange andre oppgaver å passe samtidig.

Zenia er nemlig «sertifisert» mannequin, og blir derfor svært ofte benyttet når vi skal presentere våre varer for kundene. Det gjelder ikke bare gjennom de mannequinoppvisningene vi har for butikken. Hun er også engasjert i manufakturengros. — Hver vår og høst når reisende Toralf Ravndal drar ut med sin kolleksjon av nye kjole- og blusemodeller, reiser Zenia med ham på ruten mellom Bergen og Haugesund. — Med en kolleksjon på f.eks. 40 bluser og 40 kjoler sier det seg selv at Zenia har travle dager når hun skal skifte kanskje 65 plagg i alt både en og to og tre ganger daglig.

«Det er ikke bare snakk om travle dager», sier hun selv, — «ofte passer det ikke for kundene å se kolleksjonen før om kvelden etter forretningstid, og da

jeg og mitt arbeid

kan kvelden også bli ganske lang. Jeg kan huske en gang vi hadde tre kunder etter hverandre i løpet av en kveld fra klokken 18. Da vi var ferdige litt over midnatt hadde jeg skiftet i alt om lag 200 ganger, og da var jeg også nok så ferdig selv etterpå.»

«Men ellers liker du å reise?»

«Ja, du må endelig ikke tro jeg klager. Jeg synes det er alle tiders å komme ut. Det er en festlig avveksling, og så vet du det er jo bare to-tre uker to ganger i året. Etterhvert synes jeg også at jeg er blitt kjent med alle kundene på «vår rute», og de er verdens hyggeligste mennesker.»

«Når du ikke er ute og reiser, og heller ikke i butikken . . .?»

«Da er jeg på butikksjef Eikeland sitt kontor, og går gjennom fakturaene. Jeg hjelper til med kontorarbeidet her om formiddagen.»

«Hvor liker du de aller best?»

«Uff, det ville jeg helst ikke svare på, men jeg må jo være ærlig, og da må jeg medgi at jeg liker veldig godt å arbeide som mannequin.»

— — —

«Og når du er fri fra jobben her i huset?»

«Da arbeider jeg også som mannequin. I sesongene har jeg en god del tilfeldige oppdrag i Sandnes og Stavanger, og ellers har jeg nå også lov til å være med som assistent for Grethe Øglænd på Mannequin-Instituttet i Stavanger. Jeg tok først

I monteringen på sykkelabrikken tref-fer vi Turid Maudal, som er i ferd med å sette avslagsmerker på kjedekasser, og ber henne fortelle litt om sitt arbeide.

«Ja, jeg arbeider i grunnen med litt av hvert, men for det meste setter jeg på avslagsmerker, både på kjedekasser og på selve syklene. — Innimellom setter jeg spesialhjul i stativ, og ellers hjelper jeg til litt der hvor det trenges. Aller best liker jeg avslagene, men tiden går veldig fort når jeg skifter fra det ene arbeidet til det andre slik som jeg gjør. Nå har jeg arbeidet i avdelingen her i tre år, og liker meg veldig godt. Her er greie arbeidskamerater og gode forhold.»

Når Turid er fri er hun akkurat for tiden mest opptatt av sin bil som hun kjøpte for to måneder siden. «Mopeden er nok fremdeles den beste vennen til turen frem og tilbake til jobben, og til småreiser, men ellers vet du det er jo ekstra stas med egen bil.»

«Men hvordan greier en så ung pike å håndtere en bil?»

«Foreløpig er jeg vel kanskje nok så blank, men nå går jeg på et bilkurs som Jern & Metall arrangerer. Her lærer vi

begynnerkurset og så elitekurset her, og synes det er veldig utviklende for meg selv også når jeg nå kan få være med å lære videre det jeg selv har fått lære. Jeg har nesten ikke fri til andre fritids-sysler. Men tro ikke at jeg beklager meg for det. Jeg har det festlig!»

alt om bilen, og får grundig kjennskap til hvordan alt fungerer. Slik at vi kan være selvhjulpne hvis bilen skulle finne på å slå seg vrang på landeveien. Ellers har jeg nettopp avsluttet et kurs i førstehjelp gjennom Norsk Folkehjelp, og har fått sertifikat som førstehjelper. Det kan komme vel med tror jeg.»

«Og så fortelles det at du i tillegg også er med i et musikkorps?»

«Ja, jeg har vært med i 6-7 år, og det er så gildt at jeg slutter ikke før de hiver meg. Jeg har vært med på både kretsstevner og landsstevne, og en gang fikk jeg til og med bli med på en hyggelig tur til Danmark.»

Turid spiller trompet, og liker godt å blåse en kjent melodi eller to solo hjemme også, om ikke for annet så for å holde treningen vedlike. — 6 stevnemedaljer, medalje for aktiv innsats i 5 år, og en æresmedalje kan hun henge på seg når hun spiller opp i korpset.

Vi takker for en hyggelig prat, og ønsker henne fortsatt mange hyggelige turer med korpset — og med bilen.

Sve-Ha.

Orientering om syntetfibre

I årene etter krigen har vi i tekstilbransjen fått en ren velsignelse av nye syntetfibre. Dette virvar av navn som fortrinnsvis ender på -on, kan synes som en ugjennomtrengelig jungel både for kjøper og selger. Setter vi oss imidlertid inn i forholdet, vil vi hurtig finne ut at det tross alt er et visst system vi kan bruke som gjør det atskillig lettere for oss å holde orden på de forskjellige navn.

Stort sett kan vi si at de fleste syntetfibre som vanligvis brukes som tekstiler, kan deles inn i 3 grupper:

1. Polyamidgruppen

2. Polyestergruppen

3. Acrylgruppen

Til den førstnevnte gruppe hører f. eks. Nylon, Perlon, Encalon osv.

Til gruppe nr. 2 hører fibre som Terylene, Diolen, Trevira osv.

Til den siste gruppe hører Orlon, Dralon, Acrylan osv.

Disse 3 hovedgrupper omfatter alle en mengde fibre som har visse egenskaper felles.

Vi kan ikke påstå at Nylon og Perlon er like, men de er begge polyamider. De fleste av deres bruksegenskaper er de samme, og de kan derfor gjerne erstatte hverandre i bruk. Det samme kan vi si om alle andre fibre innenfor denne gruppe. På samme måte er alle polyesterfibre, som har lignende egenskaper og som derfor ofte kan erstatte hverandre. Det samme gjelder naturligvis også for acrylfibre.

Vi må imidlertid vokte oss for den misforståelse at de 3 hovedgrupper har noenlunde samme egenskaper, og derfor kan brukes om hverandre. Polyamidfibre er blitt spesialfibre til spesielle

formål. Polyesterfibre er særlig velegnet til andre formål, og acrylfibre har særlige egenskaper som gjør den best skikket til sitt bruk. Vi skal nå se litt på de forskjellige fibergrupper og starter da med: 1. Polyamid.

Den fiber som er best kjent innenfor denne gruppe er Nylon. Selvom vi i dag opererer med flere typer polyamider som polyamid 6, polyamid 66, polyamid 11, osv., kan vi vel si at polyamidene har følgende fellestrekk:

De er sterke, elastiske, kan fikseres og er formbestandige, oppsuger forholdsvis liten fuktighet og er derfor lette å vaske og tørker hurtig, har lav egenvekt, er statisk elektriske, nedbrytes endel i sol (også i sol filtrert gjennom glass), smelter ved temperaturer fra 175-250° Celsius. Disse egenskaper og særlig kombinasjonen av egenskaper er det som gjør polyamidfibre særlig velegnet til forskjellige formål.

Styrke og elastisitet gjør dem uovertrufne som damestrømper og herresokker. Kombinasjonen styrke, formbestandighet og det faktum at de er lette å vaske, gjør dem velegnet som skjorter, og lav vekt, styrke, elastisitet og formbestandighet er årsaken til at Nylon i større og større utstrekning brukes som arbeidstøy og sportskonfeksjon.

Ikke alle kjennetegn ved polyamidene er gode egenskaper. Den lave oppsugning av fuktighet (ca. 4%) gjør at Nylonplagg særlig i tette bindinger vil virke klamme og ukomfortable. For vårt velvære er det derfor en fordel at polyamidfibrer brukes i åpne bindinger som gir huden anledning til å puste. Den statiske elektrisitet bevirker at fibre vil sug

Service — til felles beste

I forrige nummer av **Vi** hadde vi et intervju med butikksjef Lloyd Eikeland om et kurs i «Service og stofflære».

Tollef Sørbo som arbeider på telefon-servicekontoret i sykkelfabrikken vil gjerne utdype nødvendigheten av service litt nærmere, og sier:

«Jeg tror det er viktig at vi er klar over at service er blitt et nærmest selvfølgelig begrep i dag, ikke bare i en bedrift, men i hele samfunnet, og at det blir stadig mer omfattende. Uten service er en artikkel på forhånd dømt. Jeg mener at det er like viktig f. eks. — for mannen som eier dem — at han får deler til en brukt sykkel eller motor, som til

støv til seg og derfor blir hurtig skitne. Polyamidfibre brukes vesentlig i ren tilstand uten å blandes med andre fibre. Som spunnet material brukes Nylon en god del som forsterkning i bomulls- og ullstoffer.

De brukes også i overveiende grad som filamentgarn, dvs. endeløse fibre enten som glatt garn, eller som teksturert garn, Helancagarn, Danlongarn osv.

Polyamidfibre brukes mest i strikkede varer, men også særlig i sportskonfeksjon som vevet tekstil. Helancakrepp er et spesialgarn som er fremstilt på den måte at endel av garnet er fiksert med kraftig høyresno, den andre halvparten med kraftig venstresno. Dette gjør at garnet vil slå bukter til begge sider og derfor blir elastisk. Garnet vil også inneholde en god del stillestående luft, og virker derfor varmt i motsetning til vanlig filamentgarn i polyamid som er kompakt og lite varmt. (Forts. neste nr.)

Lloyd Eikeland.

delers for nyere merker. Og like viktig er det at kunden får det han skal i rett tid.

I den oppgatte tiden, denne rasjonaliserings store epoke, må vi ikke glemme å yte service. Jeg tror ikke at alle alltid tenker over hvor mye dette egentlig betyr for oss.

Det er ikke min mening å dosere serviceteknikk, men jeg vil gjerne komme med en liten påminnelse til alle **Vi** hos Øglend, om at man ikke lar service vike for produksjon og rasjonalisering. Alle er like nødvendige, og det er til alles beste at vi yter god service.

En gruppe industrifolk her i distriktet var en gang samlet til et møte i Stavanger med en amerikansk professor. Han spurte dem hvorfor de var «in business». En av dem mente det var for å tjene penger. — «De tar feil», sa professoren, — «ut fra en så snever og egoistisk forestilling vil De i lengden mislykkes. — Hensikten med all vår virksomhet må være å yte service og å tjene våre kunder — våre medmennesker».

Dette spørsmålet har ligget meg sterkt på hjertet lenge, og jeg hadde lyst å luften mine meninger litt for en gangs skyld mer offentlig. Jeg må ærlig innrømme at vi er glade for når vi får brev fra en kunde med takk for god service. Og vi skal være klar over at folk husker hvordan vi behandler dem. Jeg tror det er viktig at vi har klart for oss at serviceinnstillingen vil bli stadig mer aktuell i tiden fremover — til felles beste for oss alle.»

Den beste ting med fremtiden, sa en gang en eldre dame, det er at den kommer dag for dag.

Bedriftsmuseet begynner å ta form

KAN NOEN HJELPE
OSS MED EN
THE WORLD-SYKKEL?

«Hvordan begynte dere da?»

«Vi startet med å registrere de tingene vi hadde, og som vi mente hørte hjemme i et museum. Det var i grunnen ikke så veldig stort arbeid, for vi hadde bare totalt syv gamle sykler som var oppbevart. Et stort lysglimt var det da det viste seg at dekoratør Rasmus Rasmussen — som jeg forøvrig siden har hatt et meget fruktbringende samarbeide med i komiteen — hadde sørget for å registrere andre ting som han hadde kommet over fra tid til annen, og som han meget forutseende hadde sørget for å ta vare på.»

«Og neste skritt?»

«Ja, vi har jo ikke kunnet gå så forferdelig fort frem foreløpig, men vi har da i hvert fall fått et samlested, et magasin i bygning 4B (det såkalte filleloftet) i Vågenområdet, slik at vi her har kunnet samle på ett sted de gjenstandene som tidligere lå på lofter eller i kjellere eller i forskjellige hvelv — eller i private hjem. Jeg tror vi i dag — etter å ha drevet et ganske omfattende ettersøkningsarbeide — har lov å si at vi har fått et startgrunnlag å arbeide videre på med

henblikk på et fremtidig bedriftsmuseum.»

«Som vil stå ferdig til 100 års jubileet?»

«Det er forutsetningen for det oppdrag vi har fått av firmaets ledelse, men ellers vil jeg nok også si at jeg tror vi skal se enda lenger fremover. Vi skal ikke bare ha en retrospektiv og representativ utstilling i forbindelse med jubileet i 1968. Den primære oppgave for komiteen vil etter min mening være å samle inn fra avfalls plasser, kjeller og lager og i private hjem, de gjenstander som naturlig går inn i den rammen som skal dekke firmaets utvikling, og så får fremtiden avgjøre hva det hele skal brukes til.»

«Men visse ønsker har formannen sikkert?»

«Jeg har mange ønsker. Jeg håper f. eks. at vi skal få litt bedre plass for vårt magasin slik at gjenstandene kan bygges inn i en mer passende ramme. Det regner vi forøvrig også med at firmaets ledelse

Under: Jakob Øglænd Sandved foran det gamle sentralbordet – vi skulle gjerne hatt et telefonrør!

vil være innstilt på, — så meget mer som det er styret som har tatt initiativet til hele museumsprosjektet.»

«Er det spesielle ting som mangler, og som faller fort og naturlig i tankene?»

«Ja, vi har altfor få gamle sykler. Jeg skulle svært gjerne vært i kontakt med folk som har gamle «The World»-sykler, for bare å nevne en ting. Jeg er sikker på at de finnes rundt i landet, kanskje glemt vekk på et loft eller i en kjeller, og jeg ville være takknemlig om folk ville se etter i sine gjemmer, og gi meg et vink om det de måtte komme over. Slik at vi eventuelt kunne få kjøpe den gamle «The World»-sykkelen, eller gjøre en byttehandel.»

«La oss håpe at denne oppfordringen vil bli fulgt av våre lesere over hele landet. — Men hvis vi så skulle se på de tingene vi allerede har fått inn, hva vil du betegne som det mest verdifulle?»

«Det er de gjenstandene som trekker linjene helt tilbake til firmaets første spede begynnelse for nærmere hundre år siden. Jeg tenker på dørklokken som hang over døren i den første butikken Jonas Øglænd hadde i Magellanushuset på kaien før han flyttet til Krossen, jeg tenker på den gamle bismervekten, og på den slitte trestolen fra de første årene, eller parafinlampen som Jonas Øglænd hadde på sin første kontorpult. — Men skal vi ikke heller ta dette etter hvert i tiden fremover i bedriftsavisen, kanskje med små artikler hvor vi tar for oss en ting hver gang? Derved kan vi kanskje få folk mer interessert i det innsamlingsarbeidet vi driver, med det resultat at stadig flere vil komme med opplysninger og tips om gjenstander som de mener bør registreres og oppbevares.»

«Dette synes vi er et utmerket forslag, — som vi med glede skal realisere i tiden fremover.»

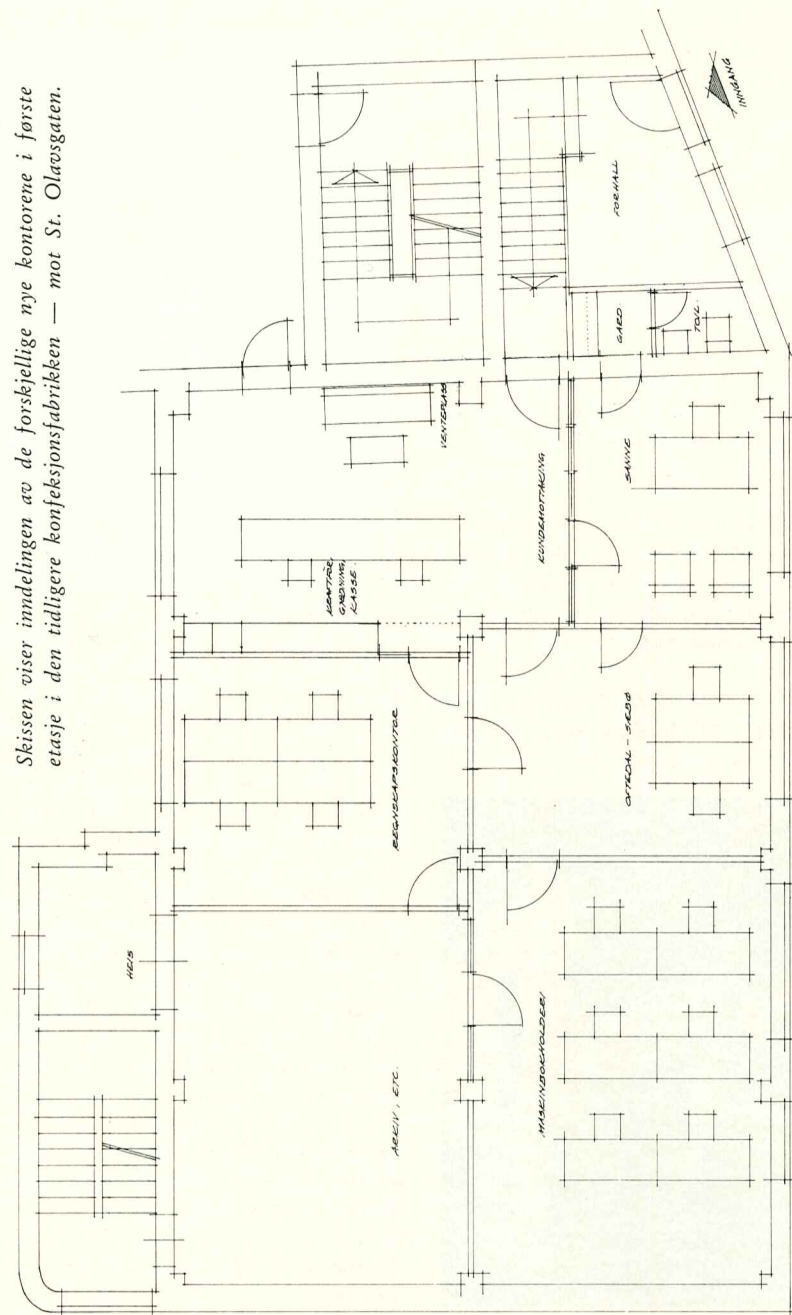
Slik stafferte vi sykkelrammene i «gamle dager», med «trilten» som var en egen, meget hemmelig patent.

Forberedelsene til firmaets 100 års jubileum i 1968 er forlengst i gang, og i denne forbindelse har firmaets ledelse også oppnevnt en komite som skal arbeide for å skape et eget bedriftsmuseum. Formann i denne komiteen er siviling. Jakob Øglænd Sandved, og Vi har hatt en samtale med ham for å høre hvor langt komiteen er kommet i sitt arbeide.

«Vi hadde jo ikke så mye å starte med», sier Øglænd Sandved, — «for det har vært hos oss som det har vært i de fleste andre firma at det er ingen som har tenkt på ettertiden i forbindelse med noen museumsplaner, og derved har man resonnert som så at man hadde ikke bruk for de gamle tingene — og så er de blitt kastet etter hvert som de gikk ut av bruk.»

Skissen viser inndelingen av de forskjellige nye kontorene i første etasje i den tidligere konfeksjonsfabrikken — mot St. Olavsgaten.

ST. OLAV'S GATE

OMBYGGING:

Kolonialen utvides til stort matvaresenter

Manufakturavdelingens hovedkontor, samt kraftforekspedisjon og kasse, — er flyttet fra lokalene i flukt med kolonialbutikken, og har tatt i bruk første etasje i den tidligere konfeksjonsfabrikken mot St. Olavsgate, med inngang fra denne nye riksveien gjennom bykjernen. Her har avdelingen fått lyse og venlige kontorer, og også en vesentlig større gulvflate, til disposisjon.

I og med denne flyttingen er de tidligere kontorlokaler mot Gjestalveien blitt ledige, og det ligger nær å spørre hva disse skal brukes til. Vi har derfor henvendt seg til arkitekt Lars Øglend og bygningssjef Ommund Ternes, som sier:

«Firmaets styre har vedtatt en slags generalplan for manufakturforretningen og kolonialen. Den vil i første omgang føre til en flytting av kolonialforretningen, som etter det nye opplegget vil få plass i underetasjen i den tidligere konfeksjonsfabrikken mot Erling Skjalgssonsgate (der hvor vi før hadde garderobesal og spisesal).»

«Det vil gi større gulvflate, og derved kanskje også muligheter for en utvidelse av vareutvalget?»

«Den nye gulvflaten blir 7-8 ganger så stor som i den kolonialen vi har i dag, og vi tar sikte på et bredere vareutvalg, med både kjøtt, fisk og melk i tillegg. Nærmest et supermarked, kan vi vel si.»

«Ikke med inngang gjennom junioravdelingen?»

«Nei, den nye forretningen vil få sin hovedinngang fra Erling Skjalgssonsgate, og det ser vi som en vesentlig fordel,

fordi man her har bedre muligheter for korttidsparkering enn i Gjesdalveien. Men ellers er det også meningen å forbinde kolonialforretningen med manufakturforretningen via en åpen trapp opp til junioravdelingen i første etasje.»

«Og kontor- og butikklokaler som blir frigjort mot Gjestalveien?»

«Det er meningen at de i sin helhet skal gå inn i manufakturforretningen, — uten at det ennå er tatt noen endelig bestemmelse om hvilket spesialfelt de skal dekke.»

«Det har ellers vært sagt at junioravdelingen nå vil få en vesentlig utvidelse innover mot Erling Skjalgssonsgate, ved at avdelingen skal få i bruk de lokalene som konfeksjonsfabrikken tidligere benyttet til sin perforeringsavdeling og opplæringsavdeling?»

«Det er ikke helt korrekt. Det er riktig at disse lokalene skal gå inn i manufakturforretningen, med inngang kombinert med kolonialens nye inngang fra Erling Skjalgssonsgate, men junioravdelingen vil bare få en viss del av den nye gulvflaten. Etter det vedtatte opplegg vil det i forbindelse med det nye inngangspartiet, bli innredet en egen avdeling for spesialtilbud fra de forskjellige avdelingene i manufakturforretningen.»

«Og når kan vi regne med at disse forandringene og utvidelsene vil kunne bli gjennomført?»

«Vi er forsåvidt kommet i gang, idet vi i slutten av november (tirsdag 23.) begynte med de første forberedende ar-

(over til neste side)

Hybelvert for syv piker!

Sverre Skjæveland i ferdigmonteringen på sykkelfabrikken var praktisk talt husløs da han fikk tilbud på det tidligere guttehemmet på Øvre Hana, den store eiendommen som ligger midt i det nye boligfeltet i Hanadalen.

Skjæveland kjøpte eiendommen, — og gikk straks i gang med å innrede hybler i den. Vi var oppe og besøkte ham etterat han var vel installert. Hyblene var koselig og innbydende, med felles kjøkken og bad. Riktig en ønskeplass for en hybelboer, vil vi tro. Til bekvemmelighetene hører ellers også et prektig og stort loft, og her vil Skjæveland innrede to hybler i tillegg til de syv han allerede har.

«Da hyblene sto ferdige kontaktet jeg Lilly Skjegstad, bestyrerinnen for opplæringsavdelingen i konfeksjonsfabrikken, og spurte om hun hadde noen piker som trengte hybler. Hun sendte straks opp 6 piker, og ellers kjente jeg også selv en på sykkelfabrikken som jeg visste var i beit for hybel.»

«Var hyblene møblerte?»

beider for den nye kolonialforretningen i underetasjen.»

«Og det hele vil være avsluttet innen?»

«Det er litt vanskelig å sette noen eksakt dato for dette, fordi det vil avhenge av så mange detaljer som vi ennå ikke har full oversikt over. Vi må vel regne med at arbeidene vil pågå et års tid før alt er gjennomført, men den nye kolonialforretningen håper vi å kunne åpne ved påsketider neste år.»

«Vel, de var i grunnen ikke det, men da hybelboerne skulle flytte inn viste det seg at de ikke hadde møbler. Så tenkte jeg at når jeg har skaffet pikene hus og hybel, så måtte jeg vel også kunne skaffe dem møbler. På den måten ble det til at jeg på mindre enn en uke kjøpte møbler til samtlige hybler.»

«Du har vel leieboere fra alle kanter av landet?»

«Ja, fra Tromsø og Harstad i nord — til Hundvåg i sør.»

«Hvordan går det med så mange i huset?»

«Det går helt fint. Pikene er kjekke og greie, og går helst tidlig til ro alle sammen. Jeg forstår at de liker seg, og da er jeg også fornøyd», — sier hybelvert Sverre Skjæveland.

Sve-Ha.

Lykke til

Johan Sunde — som vi presenterte i Vi nr. 36 da han begynte ved konfeksjonsfabrikkenes salgskontor, og som siden overtok Johan Berge sin rute som konfeksjonsreisende i Trøndelag — er sluttet hos oss, for å begynne egen forretning i hjembyen Flekkefjord. Vi regner med at salgskontoret fortsatt får beholde den hyggelige kontakten med Sunde, — og ønsker ham lykke til med egen forretning.

Tom Henchien har overtatt konfeksjonsfabrikkenes rute som konfeksjonsreisende i Trøndelag.

Utstyrforretningen selger dyner til Japan

«Utstyrforretningen har fått sin første detaljkunde i Japan!» fikk vi rapportert over telefonen forleden dag. — «Snakk med Taksdalen.»

— — —

Naturligvis steilet vi over en slik nyhetsmessig godbit, og på mellomplanet i utstyravdelingen fant vi Thomas Taksdal i ferd med å knytte den siste hyssingen rundt en kartong. Der en adresselapp på lengde med en norsk konfirmasjonssang ganske riktig var avsluttet med ordet JAPAN.

«Vil dette si at våre butikkannonser leses på den andre siden av jordkloden?» spør vi Taksdal.

Nei, det gjør de nok ikke. Men vi fikk i hvert fall en forklaring på denne plutselige ekspansjonen i utstyrforretningens kundekrets.

Det har seg slik at på en av de store kyllinggårdene på Jæren har de med regelmessig mellomrom besøk av en japansk ekspert som kjønnsbestemmer kyllingene med en suveren rutine. Han bor på hotell på Bryne når han er på disse kanter, og her var det Taksdal & Co kom i kontakt med ham da de en gang la tepper på hotellet.

«Hva er det han kjøper hjem?»

«Sengeutstyr. Spesielt dyner. Som han etter alt å dømme sender til venner og kjente. I hvert fall er det alltid en ny

adresse og et nytt navn på forsendelsene.»

«Men hvorfor dyner helt fra Norge til Japan?»

«Jeg tror det kommer av at de japanske dynene er laget uten kanaler, altså slike dyner som vi hadde da vi var unger, og som måtte ristes opp igjen midt på natten når alt dunet hadde samlet seg rundt føttene. — Vår japanske venn er tydelig blitt begeistret for de norske kanaldynene, og det er alltid bare den aller fineste kvalitet han skal ha.»

«Så han er nærmest blitt fast kunde?»

«Han er i hvert fall alltid innom. Her en gang tidligere kjøpte han med seg 24 helsetrøyer som vi sendte til Japan for ham!»

HVERDAGSFILOSOFI

Hvis en pike rødmer skyldes det som regel at hun tenker på noe hun ikke våger å tenke på.

Hervor Bøe ved skrivemaskinen
— en ny sang kanskje?

Kvinnen som står bak ham:

Jeg har vanskelig for helt å slippe den gamle arbeidsplassen!

HERVOR BØE
VAR SYKKELFABRIKKENS
FØRSTE KVINNELIGE
SEKRETÆR

seg liksom yngre og mer spretten når den kjenner duften av sagmugg igjen.»

«Men forandringene er store fra den gangen du begynte som sekretær i 1934?»

«Det er de. Nå kommer jeg kanskje ikke så mye på dette til daglig, fordi jeg fremdeles har en ganske god kontakt, og derfor på sett og vis er blitt fortrolig med utviklingen. Men det er klart at forandringene er store. Da jeg begynte på kontoret hvor utstyrsforretnings gardinavdeling er i dag i Langgaten — var vi bare syv ansatt på kontoret — og i dag må det vel være over 100!»

«Hvordan ble det egentlig til at du begynte?»

«En tilfeldighet kanskje. Du vet jeg skulle igrunnen vært bibliotekar. Jeg er nesten vokset opp sammen med Folkebiblioteket som far (lærer O. O. Berge) bestyrte, og gikk også som lærling på Biblioteket i Bergen et halvt år. Men så

fant jeg ut at utdannelsen var så kostbar og lønnen så liten at jeg ikke hadde råd til å gå den veien. I 1934 hadde jeg nesten begynt på Telefonen, — men så hadde det seg slik at sykkelfabrikken skulle ansette sin første kvinnelige sekretær, — som skulle overta etter Bernt Svihus.»

«Og den posten fikk du?»

«Ja, etter at jeg hadde snakket med Jonas B., ble det til at jeg begynte som sekretær for ham og for Jakob J. og Maudal.»

«Maudal?»

«Ja, Lars Øglænd. Han ble i grunnen hetende Maudalen, fordi han var så sterkt engasjert i elektrisitetsutbyggingen at vi nesten så ham som Maudal Kraftlag personlig.»

«Et interessant miljø å komme inn i?»

«Absolutt. Men det var sannelig nok å gjøre. Ved siden av det ordinære sekretærarbeidet i firmaet ble det også mye ekstra. Fordi Lars Øglænd som nevnt var sterkt engasjert i Maudal, fordi Jakob J. var med i vergerådet, og fordi Jonas B. var meget opptatt av arbeide i Høyre. Og så fikk vi jo den store byjubileumsutstillingen i 1935, der Jonas B. var generalsekretær.»

«Det var vel kanskje en mer intim tone på kontoret den gangen?»

«Jeg tror nok tonen er intim nok i dag også, men det ble naturligvis noe annerledes fordi vi var såvidt få. Vi kjente hverandre alle sammen, hadde omgang også utenfor firmaet. Når jeg tenker på alle de gangene under krigen da vi i samlet flokk syklet til Elisabeth Bøe eller Ivar Lunde sin hytte. Det var noen deilige år!»

«Det var muligens også gjennom firmaet du traff din mann?»

«Tja, det er vel i grunnen ikke noe å skrive om, — men du vet hvis jeg den

gangen i 1934 hadde begynt på Telefonen . . .»

«Så hadde du kanskje ikke sittet her på Opheim i dag?»

«Jo, jeg hadde nok sittet her, det er jo mitt fedrenehjem, — men en kan jo undres på hvordan jeg da ville ha truffet Aasmund!»

— — —

«Hvis vi skal forlate sykkelfabrikken litt, hva vil du si at du allerhelst stiller med nå når du har lagt årene inn?»

«Av og til spekulerer jeg på om jeg virkelig har lagt årene inn, eller om jeg ikke heller bare har fått fatt i et annet årepar. Dagene strekker ikke til synes jeg. Jeg får nesten ikke anledning til å gjøre det jeg helst vil.»

«Og det er?»

«Å drive dank! — Nei, det var bare en spøk. Men vi har et stort hus, det er mye folk som kommer hit. De fleste av mine søsken er bosatt i andre deler av landet, og når de kommer til Sandnes så blir det til at de tar inn her. Ellers forsøker jeg å gjøre min lille innsats — der særlig Bakkebø og Redningselskapet ligger meg på hjertet. Og så liker både Aasmund og jeg godt å komme ut i naturen. Ikke det at vi drar så langt, da må jeg reise alene, slik som da jeg var på Island for noen år siden. Aasmund reiste så lenge og så langt for sykkelfabrikken i sin tid, at han er fornøyd. Men hagestell er vi begge like glade i, — dessuten er jeg interessert i botanikk — (og er noen av leserne det samme, er de hjertelig velkomne i Botanisk Forening) i fotografering, i å lese bøker på engelsk og tysk for å holde sprogene vedlike, nei, dagen har ikke timer nok!»

«Og så er du leilighetsdikter. Det er vel nokså mange sanger som er kommet fra din skrivemaskin gjennom årene?»

(over til neste side)

Nye vedtekter for stipendieordningen

1. Den stipendieordning som etableres gjennom nedenstående regler, fastsettes å gjelde inntil videre fra 1. jan. 1966. — Endringer i bestemmelsene punkt 1 til 10 kan bare vedtas av firmaets styre.

2. Stipendiene gis i første rekke til dyktige arbeidere og funksjonærer som vil utdanne seg videre i sitt yrke ved deltagelse i spesielle praktiske og teoretiske kurser, ver arbeid i andre norske eller utenlandske firmaer m. v., og som har minst tre års tjenestetid i firmaet.

Stipendiene gis likeledes til enhver annen utdanning som vil tjene firma Jonas Øglænd.

Stipendiesøkere kan henvende seg til firmaet for å få rettleiding og hjelp ved planleggingen av studieopphold.

«Ånei, det er helst Aasmund det da.»
«Han sier det er du som er best.»

«Sier han det? — Nåja, det er i hvert fall ikke sant, selv om det nok er kommet en del sanger fra min hånd også.»

— — —

«Vi har glemt firmabiblioteket som du bestyrte i flere år?»

«Å, du må ikke nevne det. Det er min dårlige samvittighet. Jeg skulle ha vært der igjen for lenge siden. Undres på om jeg skulle ta en tur ned i morgen . . .»

Og med det lille glimtet av manesjens grep på sirkushesten setter vi punktum for besøket på Opheim.

(Før vi i en forsiktig liten parantes bare gjerne vil få nevne at Hervor lager verdens beste vafler!)

t. ø.

3. Når de bevilgede midler tillater det, kan stipendier også ytes som hjelp til alminnelig teknisk utdanning ved tekniske skoler og høyskoler, og i særlige tilfeller også til annen fagutdanning. — Dette gjelder også dersom utdannelsen foregår pr. korrespondanse.

Stipendieordningen omfatter ikke bidrag til undervisning ved ordinær skole, realskole, gymnasium, kurser av 2 ukers varighet eller mindre ekskursjoner o. l.

Stipendieordningen omfatter derimot stipendiereiser til skoler, kurser eller fabrikkbesøk, som strekker seg ut over 2 uker.

Stipendiesøkere som tar sikte på to- eller flerårig utdanning, kan få tildelt stipendium etterskuddsvis hvert halvår etter at de har fremlagt attest fra vedkommende læreanstalt om tilfredsstillende deltagelse.

Til denne form for stipendium kan bare personer som har 3 års tjeneste i bedriften, komme på tale.

4. Når stipendiaten er kommet tilbake, skal han avlegge sin rapport skriftlig og muntlig til stipendiekomiteens styre.

5. Det utdeles årlig 4 stipendier på maksimum kr. 4 000 hver. For stipendieopphold av kortvarigere tidsrom enn 6 måneder foretas en forholdsvis reduksjon av stipendiebeløpet. Hver måned regnes i tilfelle som å representere $\frac{1}{6}$ av stipendiebeløpet.

6. Stipendiaten innrømmes permisjon av firmaet under stipendieoppholdet, inkl. reisetid. Gifte funksjonærer og arbeidere som har fått seg tildelt stipendium i

benhold til § 2, får i stipendietiden $\frac{3}{4}$ lønn. Ugifte funksjonærer og arbeidere får under samme betingelser $\frac{1}{2}$ lønn. Skjer eventuell lønnsrevisjon for vedkommende ansattes gruppe under stipendietiden, skal hans lønnsforhold automatisk følge med. Reisegodtgjørelse innvilges i særlige tilfeller. Hva som er særlige tilfeller, avgjøres av firmaets styre.

7. Det skal stilles som betingelse for utdelingen at søkeren forplikter seg til å vende tilbake i firmaets tjeneste etter avslutning av vedkommende studier, og at stipendiaten skal tilbakebetale en forholdsmessig del av det utbetalte stipendium hvis vedkommende slutter i firmaets tjeneste innen 3 år etter arbeidets gjenopptagelse. Dette gjelder enten vedkommende slutter frivillig eller sies opp for brudd på reglementet eller av andre tjenestlige grunner.

Spørsmålet om tilbakebetaling blir å vurdere i hvert enkelt tilfelle av firmaets styre — etter innstilling fra personalutvalget/stipendiekomiteen.

8. Søknadsskjemaet fylles ut fullstendig og sendes til firmaet innen 1. mars. Bevilgede stipendier deles ut 18. april samme år, eller så nær opp til denne dato som mulig.

9. De innsendte søknader gjennomgås av et utvalg på 5 medlemmer, som velges for en periode av 2 år. Som utvalgsmedlemmer skal velges 1 arbeider og 1 funksjonær fra Sykkelfabrikken, 1 arbeider og 1 funksjonær fra Konfeksjonsfabrikken og Manufakturavdelingen, samt 1 medlem oppnevnt av firmaets styre.

Arbeidernes og funksjonærenes representanter velges av deres respektive medlemmer i firmaets utvalgsutvalg. Etter gjennomgåelsen sender utvalget en samlet innstilling til firmaets styre, som

foretar den endelige beslutning om stipendietildeling.

10. Enhver tvistighet som måtte oppstå vedrørende stipendieordningen eller det enkelte bevilgede stipendium, skal avgjøres av firmaets styre.

Kommentarer:

I dette nummer av *Vi hos Øglænd* tas inn de nye reglene for tildeling av stipendier etter firmaets stipendieordning. For mange vil det ikke være klart hva som er nytt i disse reglene, og vi skal derfor få gi en kort kommentar til det nye som finnes i enkelte av paragrafene.

Stort sett er stipendieordningen en fortsettelse av den forsøksordning som ble satt i gang for noen år siden. Forsøksperioden er nå forbi. Det fremkommer allerede i § 1, idet disse reglene sies nå å skulle gjelde inntil videre uten nærmere tidsbegrensning, tidligere var det begrenset til 3 år.

I § 2 kommer så endel nytt inn. For det første tilføyelsen: «som har minst 3 års tjenestetid i firmaet». Årsaken til at dette tas inn, er at det tidligere kom en rekke søknader fra folk som begynte i firmaet kun for å få praktikanttid. Disse hverken sto i den stilling som var ment å være utslagsgivende for tildeling av stipendier eller hadde i egentlig tanke å vende tilbake til firmaets tjeneste senere. Ved å ta inn «minst 3 års tjenestetid», vil disse bli satt utenfor, mens de folkene som faktisk er og har tenkt å bli hos oss, vil stå i samme gunstige utgangsstilling som før.

Likeså er det tatt inn «stipendiene gis likeledes til enhver annen utdanning som vil tjene firma Jonas Øglænd». Når dette er tatt inn, skyldes det at en rekke av

våre folk står i sådanne arbeidsstillinger at de ikke egentlig kan sies ha mulighet for å utdanne seg videre i sitt yrke i stringent mening. Men mange av dem har evner og begavelser til å kunne utdanne seg til noe annet — for andre avdelinger i firmaet. Disse kan inkluderes ved den nye tilføyelsen som her er kommet.

I § 3 er det føyet til følgende: «Dette gjelder også dersom utdannelsen foregår pr. korrespondanse.»

Når dette er kommet inn, skyldes det den erfaring vi har vunnet. I alle år har det vist seg at mange av familiegrunner ikke har hatt mulighet for å reise bort til skole, men har kunnet få skolen hjem i stua og har vært meget iherdige i sin videreutdannelse pr. korrespondanse. Vi har derfor funnet det riktig at dette tas inn i statuttene denne gangen. Senere i § 3 står det således: «Kan få tildelt stipendium etterskuddsvis hvert halvår etter at de har fremlagt attest fra vedkommende læreanstalt om tilfredsstillende deltakelse.» Det nye her er ordet «etterskuddsvis». Det har en viss vanskelighet forbundet her ved at opptakesspørsmålet ved skolene ikke korresponderte med den tid vi skal strekke oss til også å utbetale dette etterskuddsvis. Også i denne paragrafen gjelder uttrykkelig dette med «3 års tjeneste» som er omtalt ovenfor.

Så er det intet nytt for vi kommer til § 6, hvor det nye er følgende: «Skjer eventuell lønnsrevisjon for vedkommende ansattes gruppe under stipendietiden, — skal hans lønnsforhold automatisk følge med.» Erfaringene i tiden som gikk, viste at sådant rett som det var kunne forekomme når stipendiatene var borte tilnærmet ett år, og at det derfor var nødvendig at dette var med.

I § 7 er ett ord i første linje, *kan*, skiftet ut med ordet *skal*. Det ble endret

allerede meget tidlig i forsøksperioden, og i de nye reglene er det da fastsatt. Det betyr at tilbakebetaling skal finne sted, og at det som blir å vurdere for stipendiekomiteen i samråd med personalavdelingen, er på hvilken måte tilbakebetalingen skal bli.

Det er ingen endringer i de siste paragrafene. Vi fortsetter å dele ut stipendiene så tett opp til 18. april — firmaets stiftelsesdag — som mulig.

Reidar Skarung.

Julefest i Giskehallen

Arrangementskomiteen har i år sikret seg den store og prektige Giskehallen til julens store fest for alle de om lag 700 medarbeiderne som sokner til den omfattende manufakturavdelingen.

Noter onsdag 22. desember kl. 19. Det er satt opp et meget variert program, med en fin blanding av både alvor og skjemt.

Populær definisjon

Sosialisme: Du har to kyr — og gir den ene til naboen.

Kommunisme: Du har to kyr — regjeringen tar dem begge og gir deg melken.

Fasisme: Du har to kyr — regjeringen tar dem begge og selger melken.

Nazisme: Du har to kyr — regjeringen tar dem begge og skyter deg.

Byråkrati: Du har to kyr — regjeringen tar dem begge, skyter den ene, melker den andre, og tømmer melken ut.

Kapitalisme: Du har to kyr — selger den ene og kjøper en okse!

På moped gjennom 19 land

18 000 KILOMETER
PÅ 3 MÅNEDERS SOMMERTUR

Med sin DBS-moped som trofast følgesvenn gjennomførte den 56 år gamle svenske gårdbrukeren Bertil Bohlin på ettersommeren en tre måneder lang ferietur gjennom hele Europa til Midt-Østen og Nord-Afrika!

«Mopeden holdt godt den», sa Bohlin etter turen, — «den bar meg sikkert og trutt frem, gjennom regn og solskinn, over ørken og fjeller. Selv om det på de bratteste høydredene gikk så varmt for seg at koblingen på mopeden smeltet!»

Bohlin startet sin sommertur St. Hans aften, og var hjemme igjen i begynnelsen av oktober. Da hadde han tilbakelagt hele 18 000 km, gjennom en rute som ganske raskt omfattet disse land: — Danmark, Tyskland, Østerrike, Ungarn, Jugoslavia, Bulgaria, Tyrkia, Syria, Libanon, Jordan, Egypt, Libya, Tunis, Algerie, Marokko, Spania, Frankrike, Sveits og Tyskland.

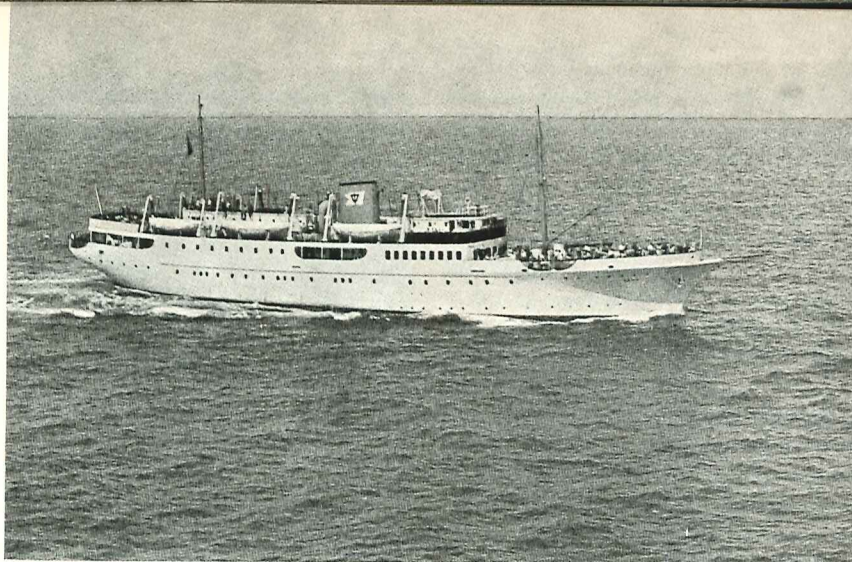
«Den vennlighet, gjestfrihet og hjelpsomhet som østerlendingene og afrikanerne viser mot fremmede ser vi sjelden i de vestlige land», sier Bohlin. «Bare man følger landets skikker, og forsøker å tilpasse seg, kjenner deres vennskap ingen grenser. Selv om man ikke kan språket greier man seg godt med tegnspråk og mimikk. Jeg satt en hel natt og pratet med noen beduiner ved å risse tegn i sanden. Jeg har aldri hatt det så gildt før!»

Det er ikke første gangen Bertil Bohlin har tatt ut på langtur. Tre ganger har han syklet til Paris, og han har også flere ganger besøkt sin datter i Spania.

Til neste sommer planlegger han en moped-reise gjennom Sør-Amerika.

Program for sommerens tur til Nordkapp

I dag kan vi offentliggjøre priser på de enkelte lugarer og den endelige reiserute. En vil se at vi går innom Bergen ganske kort for ev. å ta opp passasjerer som det måtte passe for å gå ombord der. En del innmeldinger er allerede kommet, men fristen er ut året, så det er enda både tid og rom. Velkommen hele den store og utvidede Øglend familien.

Lørdag 16. juli	kl. 12.00	Avgang	Sandnes	
	kl. 22.00	Ankomst	Bergen	
	kl. 22.30	Avgang	Bergen	
Søndag 17. juli	kl. 17.00	Ankomst	Molde	
	kl. 22.00	Avgang	Molde	
Mandag 18. juli		Passeres	Lekamøya, Torghatten etc.	
Tirsdag 19. juli	kl. 09.00	Ankomst	Bodø	
	kl. 15.00	Avgang	Bodø	
	kl. 21.00	Ankomst	Svolvær	
	kl. 24.00	Avgang	Svolvær	
Onsdag 20. juli	kl. 13.00	Ankomst	Tromsø	
	kl. 20.00	Avgang	Tromsø	
	Torsdag 21. juli	kl. 07.00	Ankomst	Hammerfest
		kl. 10.00	Avgang	Hammerfest
Fredag 22. juli	kl. 16.00	Ankomst	Honningsvåg	
	kl. 20.00	Avgang	Honningsvåg	
	kl. 24.00	Passeres	Nordkapp	
	kl. 09.00	Ankomst	Bukta i Alta	
	kl. 17.00	Avgang	Bukta i Alta	

Lørdag 23. juli	kl. 11.00	Ankomst	Harstad
	kl. 14.00	Avgang	Harstad
	kl. 20.00	Ankomst	Narvik
	kl. 24.00	Avgang	Narvik
Søndag 24. juli		Passeres	Hestmannen, De syv Sostre, Alstadhaug etc.
Mandag 25. juli	kl. 14.00	Ankomst	Trondheim
	kl. 24.00	Avgang	Trondheim
Tirsdag 26. juli	kl. 09.00	Ankomst	Kristiansund
	kl. 12.00	Avgang	Kristiansund
	kl. 18.00	Ankomst	Ålesund
	kl. 24.00	Avgang	Ålesund
Onsdag 27. juli	kl. 06.00	Ankomst	Geiranger
	kl. 13.00	Avgang	Geiranger
Torsdag 28. juli	kl. 09.00	Ankomst	Bergen
	kl. 09.30	Avgang	Bergen ev. kl. 21
	kl. 19.30	Ankomst	Sandnes ev. kl. 07.00 29. juli

Utvendige 2 manns lugarer:

A-dekk: Nr. 102-124	kr. 900.00
A-dekk: Nr. 104-106-108-110-112-114-116-126-128-130-132-134-136-138	kr. 950.00
B-dekk: Nr. 202-204-206-208-214-216-218-220	kr. 1 000.00
B-dekk: Nr. 210-222	kr. 950.00
B-dekk: Nr. 211-212	kr. 850.00

Utvendige 1-manns lugarer:

A-dekk: Nr. 101-122-123-148	kr. 950.00
-----------------------------	------------

Utvendige 3-manns lugarer:

A-dekk: Nr. 118-140	kr. 900.00
B-dekk: Nr. 21-Forskip	kr. 650.00

Utvendige 4-manns lugarer:

B-dekk: Nr. 224-226	kr. 800.00
B-dekk: Nr. 24-Forskip	kr. 650.00

Innvendige 2-manns lugarer:

A-dekk: Nr. 107-109-111-115-131-135-137-139	kr. 850.00
B-dekk: Nr. 201-203-205-207-215-217-219-221-223	kr. 800.00
B-dekk: Nr. 209	kr. 750.00
C-dekk: Nr. 302-303-304-305-307-308-309-318-319-320-321-324-325-327	kr. 800.00
C-dekk: Nr. 301-310-317-326-332	kr. 725.00

Innvendige 3-manns lugarer:

C-dekk: Nr. 314-330	kr. 725.00
---------------------	------------

Innvendige 4-manns lugarer:

C-dekk: Nr. 306-312-322-328	kr. 725.00
-----------------------------	------------

Ovennevnte priser inkluderer reis og opphold med kost ombord i m/y «GANN». Sightseeing og andre arrangements er ikke inkludert i prisene.

Familierabatt: Barn 1/2 pris.

Gode arbeidskamerater takker av

Fredag 5. okt. var vi 47 mann fra Mek.avd. samlet i sykkelfabrikkens spisesal til en hyggelig avskjedsfest for fire arbeidskamerater som forlot avdelingen for å slutte seg til pensjonistenes rekker.

Bredenbekk, Botne, Gulliksen sen. og Jensen gikk av med jevne mellomrom i løpet av året. Da vi som kjent lever i rasjonaliserings tidsalder, fikk altså denne festen sitt preg av det, og således hadde vi fire hedersgjester ved bordet.

Rammen om festen, med et feststemt publikum, nydelig dekkete bord pyntet med blomster og levende lys, var den aller beste. Der ble servert full middag med kaffe, og da vi forlot middagsbordet, samlet vi oss om småbordene til forfriskninger, drøs og radl og ikke å forglemme den improviserte underholdningen som diverse av deltakerne opptredte med.

Ved middagsbordet var det selvsagt overrekkelse av gaver til kveldens æresgjester, og talernes rekke var lang. — Stemningen var den aller beste og talene inneholdt både alvor og skjemt.

Som vanlig i hyggelig lag så går tiden så altfor fort. Slik også på denne festen, og da klokken begynte å nærme seg midnatt var tiden for oppbrudd kommet.

Sikkert en hyggelig slutt på en lang arbeidsdag, de så i alle fall ut til å kose seg «i en haug», men det var også en opplevelse for oss andre som fikk anledning til å være med å hylle dem.

Festkomiten skal ha all honnør for det tvers gjennom vellykkede arrangement.

Deltaker.

Olaus Botne i verktøyavdelingen var 70 år 16. juni, og la samtidig årene inn etter 35 år ved sykkelfabrikken.

I sin ungdom før Botne lenge til sjøss ombord på stykkgodsbåter, og meget fikk han både se og oppleve. I 10 år krysset han de syv verdenshav, og i 4 år var han ombord på amerikanske skip. — I 1930 forlot han sjøen og begynte ved sykkelfabrikken, og selv om han mange ganger lengtet ut igjen til «bøljan blå», så fant han seg godt til rette i firmaet. Først var han i 26 år i lakkeringsavdelingen, så hadde han 2 år i sveiseavdelingen, og tilslutt 7 år i verktøyavdelingen. Og det var her han likte seg best.

Som den gamle sjømann Botne er, vil alle finne det naturlig at det er sjøen som er hans største hobby. Motorbåten sin steller og verner han så det er en fornøyelse å se den, og det er ikke få middagsmåltider han er kommet hjem med av selvtrukken fisk. Botne bor med sin familie i eget hus på toppen av Postveien, med en prektig utsikt over hele Sandnes.

«Ja, når jeg går opp i annen etasje ser jeg sjøen og!» sier han selv. — Olaus Botne har Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste.

Sve-Ha.

Utrolig, men sant, — er vel det første som faller en i munnen når en hører at mekaniker Trygve Gulliksen sen. er gått av med pensjon. Så spretten og ungdommelig som han virker.

Det er imidlertid ikke til å komme forbi, 30. oktober var han 70 år. Han er født i Stavanger, og sin løpebane som mekaniker begynte han i 1914 på «Beslagen», der han tok sin læretid. Siden

Fra festbordet i spisesalen: Fra venstre Harald Anestad, Peder Herigstad, Trygve Gulliksen, Carl Jensen, Carl Bredenbekk og Olaus Botne. Bak: Sigurd Søndresen overrekker Jensen gave.

var han en tripp på Østlandet og arbeidet i forskjellige bedrifter før han kom tilbake til Stavanger der han begynte i Kyrres Maskinverksted. 30. mars 1936 ble han så knyttet til mekanikeravdelingen på sykkelfabrikken.

«Det var Tonning som fikk meg ut her — og det var et godt hopp!» sier han selv. Og ikke minst hyggelig var det at hans to sønner fikk arbeide ved fabrikkens samtidig. Det var dårlig med arbeidsplasser den gang. I 1938 satte han seg opp hus i Postveien på Trones. Det var en billig tid å bygge i. Billige tomter og lave byggepriser.

Gulliksen har fulgt mekanikeravd. fra den tid den var sammen med produksjonen i automat- og presseavdelingen, over i egne lokaler i Solaveien 10, og endelig til spesialavd. i Elvegaten 11.

«Utviklingen har vært kolossal, men

kontakten med overordnede og hyggelig arbeidskamerater har alltid vært den aller beste. Sykkelfabrikken har vært en fin arbeidsplass», er hans egen konklusjon etter 30 års virke i samme avdeling.

De første 14 dagene av pensjonstiden var han noe urolig. Klokken hang noe igjen. Men nå hører han ikke lenger «blåsen». Han liker å gå turer. Ellers setter han pris på en god bok, og kan gjerne ta en jobb når lysten er der.

Gulliksens ønske for oss som fortsetter i jobben, er at bedriften fortsatt må ekspandere, og at de samme gode arbeidsforhold må få herske.

Sch.

Stansemaker Carl Jensen i mekanikeravdelingen trådte tilbake da han passerte 70 års dagen 9. november.

Det var nok ingen tilfeldighet at den nøyaktige og presise mannen valgte et slikt presisjonsarbeide som stansemakeryrket er. Det er ikke få stanser som er kommet fra hans dyktige hender i de 55 år han har vært ansatt i dette krevende yrke.

Jensen ble utlært i faget i Stavanger Blikkemballasje. Etter læretiden tok han en tur til Amerika, der han også arbeidet i faget. Da han kom hjem begynte han ved den kjente sølvvarefabrikken Theodor Olsens Eftf. i Bergen, der han gjennom fire år laget en rekke stanser for finere sølvmonster. Fra Bergen gikk turen til Grorud Jernvarefabrikk på Østlandet, men i 1945 kom han til sykkelfabrikken, der han gjennom de siste 20 årene har vært en dyktig stansemaker i mekanikeravdelingen.

Jensen er en rask og spenstig pensjonist, og liker å gå lange turer. Nå gleder han seg til å få slappe av — og slippe å henge i klokkestrengen. Sve-Ha.

Alette Surdal var 67 år 8. desember, og sa dermed farvel til delemonteringen etter 31 års tjeneste. Samtidig skrev fru Surdal firmahistorie, ved at hun er den første kvinne i produksjonen på sykkelfabrikken som har av ved oppnådd aldersgrense.

Fru Surdal har i alle år vært i samme avdeling, og i delemonteringen har hun hatt mange ulike oppgaver, fra sadelmontering til montering av Torpedo frinav. Hun tok en stor bør på skuldrene

da hun som enke med tre små barn, tok arbeide på sykkelfabrikken om dagen, og hadde både husarbeidet og barna å ta seg av om kvelden.

Nå gleder hun seg til å få puste litt ut, til å lese sine klassikere, og kose seg med heklenål og strikketøy.

Alette Surdal fikk Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste i vår.

Sve-Ha.

Barnejulestrefest i Giskehallen 7. januar

Reidar Skarung, som sammen med sin veltrimmede stab av dyktige medarbeidere har ansvaret for den store årlige julefesten for Ø-barna, kan fortelle at dette julens store arrangement går av stabelen fredag 7. januar.

For at vi skal slippe å dele festen i to puljer, slik som vi har måttet gjøre i Turnhallen, har vi i år sikret oss den nye store Giskehallen. Derved kan vi samle alle de over 1000 Ø-barna samtidig (mellem klokken 17 og klokken 20).

Vi har fått tittle litt på det skisserte programmet, og kan love mange hyggelige overraskelse.

«Kan du tenke deg — jeg lå i sengen for fem minutter siden!»

Idyll.

Selma Knutsen i modellavdelingen ved konfeksjonsfabrikken har i sommer hatt alle tiders gjestetur i Amerika.

Turen over Atlanteren gikk med «Bergensfjord», — «og det ble en opplevelse fra første stund. Jeg reiste sammen med en nær slektning. Vi traff mange hyggelige mennesker på båten, og i godt selskap gikk også turen fort. Vi så store isfjell, — men ellers gjorde nok innseilingen til

Ingen bedre?

Politisk møte. Pengeverdien diskuteres, som vanlig. Mannen på talerstolen holder opp en 100-lapp og brøler:

«Denne er i dag faktisk ikke verd mer enn 40 kroner!»

Stemme fra salen: «Jeg byr 50!»

Nesten som en vakker drøm!

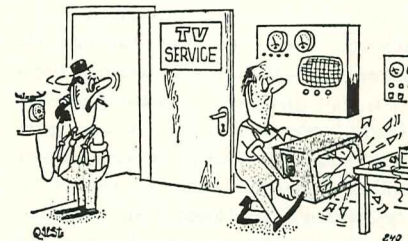
New York — med Frihetsstatuen størst inntrykk. Det var et syn jeg aldri kommer til å glemme.

Vi ble mottatt av min søster og hennes datter, og kjørte med bil gjennom de storslåtte forretningstrøkene i New York. Vi besøkte også Verdensutstillingen en hel dag, men kom neppe over mer enn tiendeparten av det veldige området. Min søster bor på Long Island, men vi var også i Brooklyn, der vi kom med i en 80 årssdag. Da selskapet hørte at det var gjester fra hjemlandet, gikk alle over til å snakke norsk.

I nærmere tre måneder koste jeg meg i Amerikas sol og varme. På en badestrand fant jeg en nydelig stein som jeg nå har fått slipt hos en gullsmed.»

«En stor opplevelse?»

«I dag fortøner det hele seg nesten som en vakker drøm, men jeg sitter igjen med en sann rikdom av kjære og gode minner.»

Ja, vi er nettopp begynt på Deres apparat, fru, og det ser ut til at vi må skifte billedrøret.

Våre danske venner fotografert utenfor fabrikk.

„Dette er jo en virkelig sykkelabrikk!“

«Dette er jo en virkelig sykkelabrikk — og ikke bare et monteringsanlegg!», sa Magnus Christensen fra Aars, da han sammen med seks andre danske detaljister hadde gått gjennom vår sykkelabrikk.

Etter initiativ fra våre danske grossister besøkte de syv sykkelhandlerne Sandnes i dagene 14.-16. november, for å gjøre seg bedre kjent med fabrikk som står som garantist for DBS-sykkelenes kvalitet. De gikk gjennom de store produksjonshallene, og sa etterpå at fabrikk hadde en ganske annen karakter enn

de hadde ventet. «Vi visste jo at det var en av de største sykkelabrikene i Skandinavia, og det som særlig imponerte oss var at fabrikk i Sandnes lager praktisk talt samtlige sykkeldele i egne produksjonslokaler.»

«Vil det si at De nå kan tenke Dem å satse enda mer på salg av DBS-sykler?» spør vi Egon Hansen fra Thisted.

«Det kan vi absolutt. Vi har jo alltid visst at de norske DBS-syklene er av meget høy kvalitet, — men ellers er det klart at det gir en ekstra trykghetsfølelse

og tillit å ha sett det store og moderne produksjonsapparatet. Sykkelsalget er i fremgang i Danmark i dag, og vi tror også det er gode muligheter for et stigende DBS-salg. Men vi skulle jo gjerne hatt noen flere modeller å tilby våre kunder.»

Til dette svarer Odd Isaksen i eksportavdelingen at det i 1965 ble solgt 1 250 DBS-sykler i Danmark. Dette er ca. 1 % av det totale sykkelsalg i landet, og naturligvis tar man sikte på å øke denne prosenten. — Etter hvert som man ser hvordan utviklingen blir, er det også meningen gradvis å øke modellutvalget.

Våre danske venner besøkte Sandnes i strålende klart høstvær, og satte stor pris på at det ved siden av fabrikkomvisningen og modellmøtet også ble anledning til en sightseeingtur i distriktet. Den ville naturen mellom de mektige fjell- og steinformasjonene i det indre Rogaland — i Gløppedalsuren — gjorde tydelig et sterkt inntrykk.

«Noe liknende har vi aldri sett før — det var som å komme til en annen verden!»

Kort om Refleks

La oss foreta et lite tankeeksperiment. La oss forutsette at refleks er et ukjent materiale, også i året 1965 — på den fiden da høsten kommer, med vinteren på slep.

Over 800 000 kjøretøy er registrert — alle med motor — men uten refleks. Over 1 million sykler finnes — uten refleks. Alle veiskilt er uten refleks.

Barn og voksne går, sykler og kjører, uten refleks i mørket.

Trafikken vil gå sin gang, også denne høsten og vinteren med. Riktignok vil det bli brukt mye lys, kraftig lys til og med, men . . . For det har jo vist seg gang på gang, at selv lyset ikke er tilstrekkelig til at gående alltid kan bli sett i mørket. De mange ulykker med døden til følge bekrefter dette.

Som en følge av dette tankeeksperiment spør vi oss selv: Hvorledes ville det gått høsten og vinteren 1965 uten refleks? Hvor mange mennesker ville bli drept i tillegg til dem som hvert år drepes ved veitrafikk-ulykker?

Tanken står stille. Vi vegrer oss for å gi den flukt. Men ett vet vi: I høst skal alle våre være godt forsynt med refleksmaterialer — heller for meget enn enn for lite. For

REFLEKS REDDER LIV!

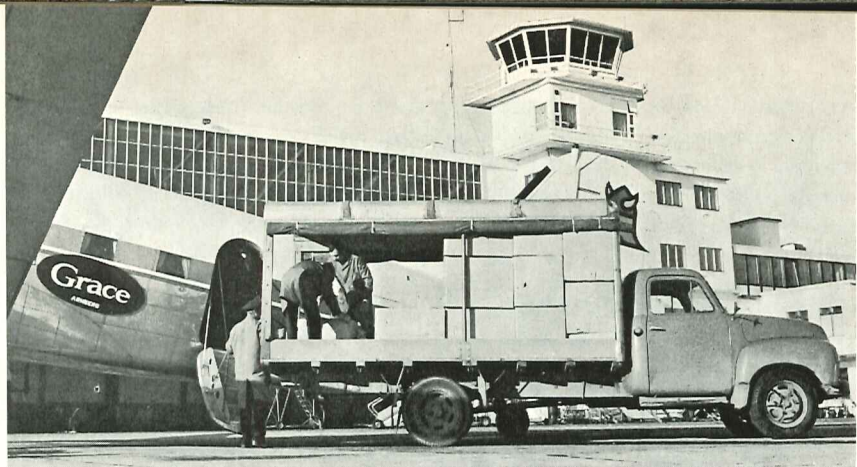
(fra side 3)

Sykkelen tilbake....

lykkes i forbindelse med årets budsjettbehandling. Imidlertid foreslår Stortingets Finans- og tollkomite at bilavgiften blir uforandret for 1966, mens man vil ta hele bilavgiftsordningen opp på bredt grunnlag med henblikk på eventuelle forandringer for 1967.

En opphevelse av de siste 10 % av mopedavgiften vil komme trafikantene i sin helhet til gode. Det er bare forbausende at Finansdepartementet holder på en avgift, på et transportmiddel for den alminnelige mann, som ikke beløper seg til mer enn vel 1 million kroner pr. år.

GRACE — i spesialfly til Sola

En begivenhet på Sola flyplass var det ganske utvilsomt da det en dag i høst landet et fly med et iøynefallende — GRACE-merke — på flykroppen.

Uinnvidde kunne tro det var et nyetablert flyselskap som gikk på vingene, men de fleste hos oss — i hvert fall i manufakturavdelingen — ville vite at

GRACE står for Skandinavias mest solgte korsettartikler, som manufakturengrosavdeling er eneforhandler for i Norge.

Chartret spesialfly gjorde turen kort fra Höganäs til Sola. På flyplassen var våre folk parat med bil, og så ble de store kolli nesten uten mellomlanding distribuert til kunder over hele landet.

Til ettertanke

Det var en gang en mann som bodde ved en gate der han solgte varme pølser. Han hørte ikke så godt, derfor hadde han ingen radio. Han hadde visse vansker med øynene, så derfor leste han ingen aviser. Men han solgte gode varme pølser.

Han satte opp skilter som fortalte hvor gode pølsene hans var. Og han sto selv på fortauet og ropte: «Skal det ikke være en varm pølse?» Og folk kjøpte.

Han økte sine ordrer på pølser og rundstykker. Han kjøpte også en stor pølsevogn. Til slutt tok han hjem sin sønn fra skolen, for at denne skulle hjelpe ham. Men så skjedde det noe.

Sønnen sa: «Far, har du ikke hørt på

radioen? Har du ikke lest avisene? En depresjonsperiode er på vei. Den europeiske situasjon er truende, og her hjemme er det enda verre. Alt går galt.»

Og faren tenkte: «Ja, min sønn har jo gått på gymnas, han leser aviser og han hører på radioen, så han må jo vite det.»

Og dermed minsket han sine ordrer på pølser og rundstykker, tok ned sine skilt, og ropte ikke lenger ut sine pølser slik som før. Og hans salg av varme pølser stoppet nesten helt.

«Du har rett, min sønn», sa faren til gutten. «Vi er virkelig inne i en voldsom depresjonsperiode.»

(Fra «The Management Review».)

1

2

3

4

Våre brudepar

1. Jan Eriksen i sveiseavdelingen på sykkelfabrikken, giftet seg 4. september med Joveig Harestad.

2. Helge Reidar Lura, i sveiseavdelingen på sykkelfabrikken, giftet seg 9. oktober med Sigrund Grimsli.

3. Kari May Jakobsen, i tilskjæreri på konfeksjonsfabrikken, giftet seg 4. september med Henry Lædre.

4. Sanna Sandanger, i dongeriavdelingen på konfeksjonsfabrikken, giftet seg 2. oktober med Steinar Håland.

5. Mary Skogheim, i fritidsklæravdelingen på konfeksjonsfabrikken, giftet seg 20. november med Egil Rosland.

6. Borghild Dirdal, i presseriet på konfeksjonsfabrikken, giftet seg 2. oktober med Sigurd Egeland.

7. Ingeborg Sveinsvoll, i konfeksjonsfabrikken, giftet seg 18. september med Torstein Stava.

8. Anund Høiland, i delemonteringen på sykkelfabrikken, giftet seg 30. oktober med Randi Margrethe Bugge Grostøl.

5

6

7

8

Vi gratulerer!

Mikal Eikeskog (t. h.) mottar gratulasjoner og blomster fra folkene i maskinhallen ved Robert Rasmussen.

Mikal Eikeskog var 50 år 10. oktober. Han begynte i firmaet i 1940, og arbeidet frem til frigjøringen i kraftfor- og gjødningavdelingen. Siden har han hatt sitt virke i verktøylageret ved sykkel-fabrikken.

Paul Thunem var 50 år den 10. august. Han har arbeidet i forniklingsavd. siden han begynte på sykkel-fabrikken i 1959.

Elektrikerformann Godtfred Aanestad var 50 år 5. oktober. Han begynte ved bedriften i 1940, en vanskelig tid alene å holde alle firmaets elektriske installasjoner i orden i. Siden har hans avdeling vokset i takt med bedriften og teller i dag 12 mann, med praktikanter.

Tønnes Stokka var 50 år 15. november. Han begynte på sykkel-fabrikken i 1938, og har nå i 28 år arbeidet i rammeavdelingen.

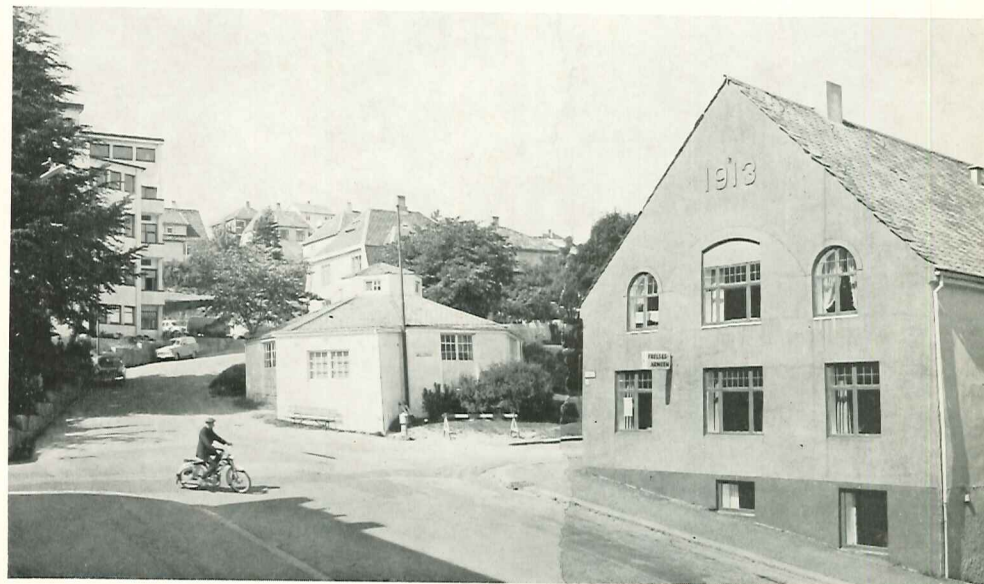

Johan Lie var 50 år 24. november. I 1960 ble han ansatt på sykkel-fabrikken, der han først var i presse- og rammeavdelingen, og nå har sitt arbeide i sykkel-avdelingen.

Sandnes før og nå

Det morsomste ved dette øverste bildet er kanskje de «himmelvide» hattene byens damer pyntet seg med omkring 1920, men ellers skal man også merke seg de forandringer som er skjedd i bybildet i årene siden. Det tidligere Folkets Hus er for mange år siden overtatt av Frelsesarmeen, skråningene oppover mot «Skolten» er forlenget utbygget. Til venstre på det nederste bildet skimter vi sykehusets nye fløy, og i midten det hederskronte Folkebadet, — som i år har måttet vike for en ny utvikling. Det ble stengt da Giskehallen åpnet sine dører i høst.

*Vi ønsker alle våre lesere
en riktig god jul
og et godt nyttår!*

Jonas Øglænd

SANDNES